

CPS

PRZESTĘPSTWA NA TLE RASOWYM I RELIGIJNYM –
DEKLARACJA POLITYKI CPS

CPS

PRZESTĘPSTWA NA TLE RASOWYM I RELIGIJNYM –
DEKLARACJA POLITYKI CPS

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI

- 1 Wstęp
- 2 Jak rozumiane jest pojęcie przestępstwa na tle rasowym lub religijnym
- 3 Rodzaje przestępstw
- 4 Rola CPS - Urzędu Prokuratury Koronnej
- 5 Kodeks Prokuratorów Koronnych
- 6 Zarzuty stawiane w akcie oskarżenia
- 7 Zwolnienie za kaucją
- 8 Materiały dowodowe potrzebne do udowodnienia przestępstwa
- 9 Pomoc ofiarom i świadkom podczas składania zeznań
- 10 Przyznanie się oskarżonego do winy
- 11 Wyroki
- 12 Informowanie ofiar
- 13 Monitorowanie przestępstw na tle rasowym i religijnym
- 14 Zaangażowanie społeczności lokalnej
- 15 Skargi
- 16 Podsumowanie

Aneks A

Podstawy prawne ścigania przestępstw na tle rasowym i religijnym

Aneks B

Rola policji, Prokuratury Koronnej i służby sądowej

Aneks C

Zwolnienia za kaucją

Przydatne informacje oraz dane kontaktowe dla osób będących ofiarami przestępstw na tle rasowym i religijnym.

1 Wstęp

W niniejszych wytycznych postępowania przedstawiono sposób, w jaki Urząd Prokuratury Koronnej (ang. Crown Prosecution Service – CPS) postępuje z przypadkami przestępstw na tle rasowym i religijnym. Jest to druga edycja tychże wytycznych. Ujęto w niej zarówno zmiany w ustawodawstwie, jak i w procedurach postępowania CPS, które miały miejsce od czasu opublikowania pierwszej edycji niniejszego dokumentu w lipcu 2003 r.

Wytyczne te zostały wydane po to, aby ofiary, świadkowie przestępstw oraz ich rodziny, jak również opinia publiczna mieli świadomość, że urząd CPS jest świadomy powagi przestępstw tej natury oraz rzeczywistego i długotrwałego wpływu, jaki mogą one wyrzucić nie tylko na ofiary i ich rodziny, lecz także na społeczności lokalne i ogół społeczeństwa. Chcemy, aby obywatele wiedzieli, jaką rolę odgrywa urząd CPS w ściganiu przestępstw na tle rasowym i religijnym. Żywimy nadzieję, że w ten sposób wzmocnimy zaufanie społeczeństwa do wymiaru sprawiedliwości.

Przygotowując drugą edycję niniejszych wytycznych przeprowadziliśmy rozmowy z przedstawicielami społeczności czarnoskórej oraz mniejszości narodowych i religijnych, a ich uwagi uwzględniliśmy w niniejszym dokumencie. Ich opinie pozwoliły nam lepiej poznać naturę rzeczy, które są dla nich ważne oraz kwestie, o których powinniśmy wiedzieć, gdy mamy do czynienia z przestępstwami na tle rasowym i religijnym.

Przestępstwa na tle rasowym i religijnym są szczególnie krzywdzące, ponieważ ofiary mają świadomość, że motywem przestępstwa była jedynie ich tożsamość, faktyczne bądź domniemane pochodzenie rasowe lub etniczne, przekonania czy też wyznanie wiary. Ofiarami takich przestępstw padają często osoby czarnoskóre lub członkowie mniejszości etnicznych, ponieważ przynależą one dodatkowo do innej mniejszości społecznej. W ten sposób stają się one ofiarami wielokrotnej dyskryminacji.

Przestępstwa o takim charakterze czasem mają charakter nieplanowany i są popełniane w restauracjach lub punktach sprzedających dania na wynos, w klubach, na meczach piłki nożnej, podczas zakupów. Mogą być jednak również częścią długotrwałej kampanii prześladowań i represji prowadzonej przez sąsiadów, klientów, członków grup ekstremistycznych lub przez nawet osoby z rodziny. Zdarza się również, że różne przejawy dyskryminacji są ze sobą powiązane: pojedyncza osoba i jej rodzina mogą paść ofiarą prześladowań ze strony sąsiadów lub zorganizowanych gangów oraz przypadkowych ataków w miejscach publicznych.

Każda ofiara w inny sposób odczuwa skutki takich prześladowań, lecz większość staje przed podobnymi problemami. Osoby te mogą czuć się bardzo odizolowane,

obawiać się wyjścia na ulicę bądź przebywania w domu. Mogą stać się zamknięte w sobie i podejrzliwe w stosunku do organizacji i obcych osób. Ucierpieć może na tym zarówno ich zdrowie psychiczne, jak i fizyczne. Zwłaszcza prześladowania osób młodych mogą być brzemiennie w skutkach dla ich pewności siebie i poczucia tożsamości. U tych pozostawionych bez pomocy mogą przybrać formę nienawiści do samych siebie, bądź przyczynić się zachwiania tożsamości rasowej lub religijnej. W efekcie przestępstw na tle rasowym i religijnym, których padły ofiarami, także osoby młode mogą rozwinąć w sobie podejrzliwość i nienawiść do innych.

Zagubienie, lęk oraz brak poczucia bezpieczeństwa odczuwane przez ofiary takich przestępstw mogą znaleźć oddźwięk pośród członków społeczności rasowej lub etnicznej, do której należą. W ten sposób taka grupa społeczna ogółem może czuć się prześladowana i narażona na ataki.

Właśnie ze względu na tak daleko idące konsekwencje przestępstw tej natury zdecydowaliśmy się opublikować niniejsze wytyczne. Wyjaśniają one:

- jak rozumiane jest pojęcie przestępstw rasowych i religijnych;
- rodzaje przestępstw i uregulowania prawne dotyczące ich sądenia;
- rolę, jaką pełni CPS oraz pozycję CPS w hierarchii wymiaru sprawiedliwości;
- nasze zobowiązania wobec ofiar i świadków takich przestępstw;
- prawa oskarżonych oraz
- sposób, w jaki monitorujemy przypadki przestępstw na tle rasowym i religijnym.

Niniejszy dokument ma służyć przede wszystkim osobom dotkniętym problemem przestępstw na tle rasowym i religijnym, lecz został on także opublikowany z myślą o ogóle społeczeństwa jako jasno sprecyzowane wytyczne naszej działalności.

Naszą strategią jest sądenie przestępstw na tle rasowym i religijnym w sposób sprawiedliwy, stanowczy i bezwzględny.

Niniejszemu dokumentowi towarzyszą bardziej szczegółowe wytyczne opracowane z myślą o prokuratorach koronnych oraz opiekunach społecznych i precyzujące nasze zasady postępowania z takimi przestępstwami. Ponadto materiały te udostępniamy innym osobom pracującym dla wymiaru sprawiedliwości, tak aby pomagały nam we wdrażaniu naszej strategii. Są one także dostępne dla ogółu opinii publicznej.

Nasi pracownicy zostali wyszkoleni pod kątem wiedzy na temat kwestii równości i różnorodności. Podobne szkolenie przygotowaliśmy także dla prokuratorów koronnych i opiekunów społecznych, aby poprawić ich znajomość i zrozumienie dla problemu przestępstw na tle rasowym i religijnym, a tym samym pomóc im w podejmowaniu właściwych decyzji podczas prowadzenia takich spraw. Szkolenie to przeszli już prokuratorzy i opiekuni społeczni w Anglii i Walii, lecz na tym nie koniec. Jest to inicjatywa długookresowa, w ramach której szkolenia na bieżąco przechodzą będą nowo zatrudnieni pracownicy. Przy tworzeniu tego szkolenia, dotyczącego wiedzy na temat przestępstw na tle rasowym i religijnym, współpracowali z nami przedstawiciele społeczności lokalnych i grup religijnych.

2 Jak rozumiane jest pojęcie przestępstwa na tle rasowym lub religijnym

Incydenty na tle rasowym lub religijnym

W publikacji Stephen Lawrence Inquiry Report z lutego 1999 r. incydent na tle rasowym definiuje się jako:

„... każdy incydent, który dla ofiary lub jakiegokolwiek innej osoby ma wydźwięk rasowy.”

Przyjmujemy tę definicję.

Incydent na tle religijnym definiujemy w następujący sposób:

„Dowolny incydent, który zdaniem ofiary bądź jakiegokolwiek innej osoby wynika ze względu na wyznanie ofiary bądź domniemane wyznanie ofiary.”

Obie powyższe definicje służą nam za podstawę przy stwierdzaniu, które z prowadzonych przez nas spraw to incydenty o podłożu rasowym lub religijnym. W ten sposób chcemy mieć pewność, że przy podejmowaniu decyzji o ściganiu sądowym wzięliśmy pod uwagę także i kwestie prześladowań na tle rasowym lub religijnym.

Nie wszystkie incydenty na tle rasowym i religijnym są traktowane jako przestępstwa.

Ponadto, nawet jeżeli dany incydent kwalifikuje się jako przestępstwo, może nie być podstaw do wszczęcia postępowania sądowego, ponieważ:

- materiały dowodowe mogą nie być wystarczające, aby sprawa mogła zostać rozpatrzona przed sądem;
- nawet jeżeli materiały dowodowe są wystarczające, aby wnieść sprawę do sądu, to mogą nie być wystarczające, aby zaskarżyć konkretne wykroczenie popełnione na tle rasowym lub religijnym bądź udowodnić, że kwalifikuje się ono jako wykroczenie na tle rasowym lub religijnym.

Przy podejmowaniu decyzji o tym, czy dany incydent kwalifikuje się jako przestępstwo lub czy materiały dowodowe są wystarczające, aby wnieść sprawę do sądu, kierujemy się Kodeksem Postępowania Prokuratorów Koronnych, który opisaliśmy poniżej w paragrafie 5.

Przestępstwo na tle rasowym lub religijnym

W przypadku tego rodzaju przestępstwa prokurator musi dowieść, że kwestie rasowe lub religijne są częścią przestępstwa lub, jeżeli zezwala na to prawo, może przedstawić w sądzie odpowiednie materiały dowodowe podczas rozprawy.

Nie ma jednego przestępstwa na tle rasowym lub religijnym. Zamiast tego mamy do czynienia z szeregiem różnych przestępstw, których podłoże rasowe lub religijne należy udowodnić, aby oskarżony mógł zostać skazany. Przykładem tego typu przestępstwa są rasistowskie hasła wykrzykiwane na meczach piłki nożnej.

Poza przestępstwami, których motywów rasistowskie lub religijne muszą zostać udowodnione, wszelkie przestępstwa w odniesieniu do których istnieją dowody, że oskarżony okazywał wrogość lub popełniając czyn powodowany był wrogością wobec ofiary ze względu na jej rasę lub wyznanie, sądy karne mają obowiązek traktować bardziej surowo.

Grupa rasowa — rozumiana jest jako grupa osób, o których mówi się w odniesieniu do ich rasy, koloru skóry, narodowości (także obywatelstwa), pochodzenia etnicznego lub narodowościowego. Zaliczają się tu również Cyganie, ludy wędrownie, uchodźcy, osoby starające się o azyl oraz osoby należące do mniej znanych mniejszości. Zgodnie z oficjalnie wydanym rozporządzeniem definicja grupy rasowej obejmuje także osoby pochodzenia żydowskiego i Sikhów.

Grupa religijna — rozumiana jest jako każda grupa osób, o których mówi się w odniesieniu do ich wyznania religijnego lub jego braku. Zaliczają się do niej muzułmanie, hinduiści i chrześcijanie oraz odłamy tych religii i identyfikujące się z nimi wyznania, jak również osoby niewierzące.

3 Rodzaje przestępstw

W przypadku niektórych przestępstw oskarżony zostanie uznany za winnego tylko wtedy, gdy udowodnione zostanie rasowe lub religijne podłoże popełnionego przez niego czynu. Przestępstwa te wraz z wyrokami, które może wydać sąd opisano w **aneksie A**.

Przestępstwa o podłożu rasowym lub religijnym

Niektóre wykroczenia kwalifikują się jako konkretne przestępstwa o podłożu rasowym lub religijnym.

W przypadku takich przestępstw najpierw dowieść należy, że oskarżony popełnił jedno z **podstawowych** wykroczeń, a następnie, że jego czyn miał **podłoże** rasowe lub religijne.

Podstawowe wykroczenia, które podlegają zaskarżeniu, to: napaść lub uszkodzenie ciała, prześladowanie, wyrządzenie szkód oraz czyny związane z zakłóceniem porządku publicznego, jak np. zastraszanie z podtekstem użycia przemocy lub napastowania. Kiedy przestępstwa te zostają zaskarżone jako czyny o podłożu rasowym lub religijnym, podlegają bardziej surowym wyrokom.

Rasowe lub religijne podłoże przestępstwa można udowodnić na dwa sposoby. Należy dowieść, że oskarżony:

- okazał wrogie nastawienie wobec ofiary z racji tego, że ofiara przynależy do konkretnej grupy rasowej lub religijnej, np. obrażając ją poprzez użycie rasistowskiego lub ubliżającego jej religii języka;

lub

- oskarżonym powodowała wrogość wobec ofiary z powodów wymienionych powyżej, np. gdy oskarżony przyzna się policji, że rzucił cegłą w witrynę sklepową azjatyckiego sklepu, ponieważ nie lubi Azjatów.

Motywy przestępstwa zawsze trudno jest udowodnić, dlatego większość oskarżeń opierać się będzie na aktach wrogiego zachowania oskarżonego wobec ofiary.

Podżeganie do nienawiści na tle rasowym

O tego typu wykroczeniu mówi się, gdy oskarżony powie lub dopuści się czynu agresywnego, obelżywego lub obraźliwego oraz zachowując się w ten sposób dąży do wywołania nienawiści rasowej lub stwarza prawdopodobieństwo, że jego zachowanie wywoła nienawiść na tle rasowym. Zalicza się tu np. wygłaszanie przemówień,

rozwieszanie plakatów o tematyce rasistowskiej, publikowanie artykułów, wystawianie sztuk lub prowadzenie programów o charakterze rasistowskim w mediach.

Pierwszym zadaniem prokuratora jest udowodnienie, że popełniony czyn był agresywny, obelżywy lub obraźliwy. Słowom tym przypisuje się ich słownikowe znaczenie, aczkolwiek sądy często orzekają, że pewne czyny mogą być irytujące, niegrzeczne lub napastliwe, ale wciąż nie obraźliwe.

Należy również rozważyć, czy swoim zachowaniem oskarżony chciał wywołać *nienawiść* na tle rasowym, czy też uczucia nienawiści rasowej mogły wystąpić na skutek jego zachowania. Uczucie nienawiści wiąże się z bardzo silnymi emocjami. Wywoływanie napięć o podłożu rasowym, oporu lub wrogości może nie wystarczyć, aby czyn kwalifikował się jako przestępstwo.

Czasami nie ma wątpliwości ku temu, że dana osoba swoim zachowaniem ma na celu wywołanie nienawiści rasowej, np. poprzez wygłoszenie przemówienia, w którym pewna grupa społeczna potępiona zostaje ze względu na swoją rasę i w którym nastawia się innych przeciwko tej grupie, a nawet nawołuje do aktów przemocy. Zwykle jednak materiały dowodowe nie są wystarczająco jednoznaczne i prokurator musi na podstawie zachowania danych osób wyciągnąć wnioski co do powodujących nimi intencji.

W sytuacjach, gdy niemożliwe jest udowodnienie, że dana osoba chciała wzbudzić uczucie nienawiści rasowej, prokurator musi wykazać, że w obliczu zaistniałych okoliczności zachowanie oskarżonego *mogło wzbudzić* w innych uczucie nienawiści rasowej. Wyrażenie „mogło wzbudzić” nie oznacza, że wystąpienie nienawiści na tle rasowym było po prostu możliwe. Dlatego też należy uważnie zbadać okoliczności każdego czynu, zwłaszcza jego potencjalnych świadków, gdyż jest to kwestia niezwykle istotna.

Wykroczenia te widnieją w *ustawie o porządku publicznym z 1986 r.* (ang. Public Order Act 1986), która ma na celu zapobiegać aktom przemocy, zamieszkom, wyrządzaniu szkód i zastraszaniu. Udowodnienie istnienia ryzyka popełnienia przestępstwa o takim charakterze nie jest konieczne, by dowieść, że popełnione wykroczenie miało na celu wywołać uczucie nienawiści na tle rasowym, chociaż niejednokrotnie przestępstwa te są ze sobą powiązane.

Gdy pewne osoby żywią nienawiść do innych osób z powodu ich rasy, uczucie takie może objawić się w postaci przestępstw popełnionych z powodu nienawiści, znęcania się, dyskryminacji lub uprzedzeń. Reakcje takie będą różne w zależności od osoby, ale wszelkie przejawy nienawiści są brzemiennie w skutkach zarówno dla ofiar, jak i dla ogółu społeczeństwa. Przy rozważaniu, czy skierowanie aktu oskarżenia do sądu jest uzasadnione, fakt ten jest kwestią kluczową.

W wolnym i opartym na tolerancji społeczeństwie demokratycznym ważne jest, aby ludzie mogli stanowczo wygłaszać swoje poglądy, nawet gdy mogą one kogoś urazić. Jednakże prawo jednostki do wolności słowa należy zrównoważyć z obowiązkiem państwa do podjęcia odpowiednich działań w imię ochrony bezpieczeństwa

publicznego, w imię przeciwdziałania zamieszkom i czynom przestępczym oraz w imię ochrony praw innych osób.

W związku z tym, że takie decyzje poruszają kwestie porządku publicznego, w siedzibie głównej CPS działa grupa wyspecjalizowanych w tej dziedzinie prawników, która monitoruje policyjne akta wszystkich spraw o tym charakterze i decyduje, czy materiały dowodowe są wystarczające. Z tego względu przypadek nawoływania do nienawiści rasowej nie może zostać zaskarżony bez uprzedniej zgody prokuratora generalnego (ang. Attorney General), który jest najwyższym rangą prokuratorem koronnym.

Ściganiu prawnemu podlegają wyłącznie takie czyny, które są umotywowane nienawiścią na tle rasowym, bądź przypuszczalnie mogą wzbudzić uczucia takiej nienawiści. Z racji faktu, iż pojęcia „rasa” i „na tle rasowym” rozumiane są bardzo szeroko, nie obejmują one nienawiści na tle religijnym.

Podżeganie do nienawiści na tle religijnym

Nienawiść na tle religijnym została uznana przez Parlament za przestępstwo w *ustawie o nienawiści na tle rasowym i religijnym*, która nabrała mocy prawnej z dniem 1 października 2007 r. W porównaniu do obowiązujących przepisów dotyczących nienawiści na tle rasowym zasadnicze różnice w tej ustawie dotyczą faktu, iż obejmuje ona jedynie słowa lub czyny *mające na celu zastraszenie* innej osoby (ale nie zniewagę lub obelgę) oraz jedynie takie słowa lub czyny, których *intencją* było wzbudzenie uczucia nienawiści na tle religijnym (a nie takie, które mogły wzbudzić uczucie nienawiści).

Zgodnie z tą ustawą obraźliwe i obelżywe zachowanie mające na celu wzbudzenie uczuć nienawiści na tle religijnym, ani zastraszające obelgi słowne, które mogą wzbudzić takie uczucia, nie kwalifikują się jako przestępstwa.

Ustawa ta obejmuje także kwestię ochrony wolności słowa, co oznacza, że nie może zabronić lub ograniczyć prowadzenia dyskusji, wyrażania krytyki, antypatii, niechęci, wyśmiewania i obrażania religii oraz związanych z nią wierzeń lub praktyk religijnych.

Oznacza to, że zaskarżenie czynów podburzających do nienawiści na tle religijnym jest trudniejsze niż w przypadku czynów podburzających do nienawiści na tle rasowym (w stosunku do których standardy prawne są już odpowiednio wysokie).

Zaskarżenie tego typu wykroczeń wymaga zgody Prokuratora Generalnego i będzie sądzone w ten sam sposób jak wykroczenia dotyczące podburzania do nienawiści na tle rasowym.

Wykrzykiwanie rasistowskich haseł na meczach piłki nożnej

Mecze piłki nożnej przyciągają miliony widzów, a wielu z nich w sezonie ogląda je na żywo. Mimo faktu, iż incydenty masowego wykrzykiwania rasistowskich haseł

zdarzają się dużo rzadziej niż kiedyś, to rasistowskie obelgi i przypadki prześladowań na meczach piłki nożnej nadal są kwestią problematyczną.

Z wykroczeniem określanym jako wykrzykiwanie rasistowskich haseł mamy do czynienia, gdy osoba lub grupa osób wielokrotnie wykrzykują słowa lub wydają dźwięki o zabarwieniu rasistowskim podczas ligowych meczów piłki nożnej, określanych jako mecze pomiędzy drużynami grającymi w Premier League, Football League lub Conference League.

Jeżeli oskarżony zostanie skazany, może on zostać ukarany karą grzywny oraz dodatkowo może otrzymać zakaz wstępu na mecze piłki nożnej zarówno w kraju zamieszkania, jak i za granicą.

Chociaż wykroczenie to dotyczy konkretnych rasistowskich zachowań na terenie stadionów piłki nożnej i nie odnosi się do wykrzykiwania takich haseł o charakterze religijnym, nie jest to jedyny sposób, w jaki można zwalczać przestępstwa o podłożu rasowym lub religijnym.

Istnieją sytuacje, w których przestępstwa na tle rasowym lub religijnym związane z meczami piłki nożnej można zaskarżyć z dużo lepszym skutkiem, opierając się na innym ustawodawstwie — np. traktując je jako zakłócenie porządku publicznego o podłożu rasowym lub religijnym. Na przykład:

- jeżeli wykroczenie zostanie popełnione na zewnątrz stadionu piłki nożnej na meczu ligowym;
- jeżeli wykroczenie kwalifikowane jako zakłócenie porządku publicznego popełnione zostanie wraz z okazaniem wrogości na tle religijnym wobec ofiary;
- na meczach nieligowych, jak np. na rozgrywkach drużyn amatorskich;

Przestępstwa na tle rasowym lub religijnym związane z piłką nożną prokuratorzy CPS analizują bardzo dokładnie, aby mieć pewność, że postawiony oskarżonemu zarzut (lub zarzuty) jak najlepiej oddaje charakter jego czynu, i aby w ten sposób sąd mógł uwzględnić pobudki wrogości na tle rasowym lub religijnym.

Inne wykroczenia na tle religijnym

Poza wykroczeniami o podłożu religijnym istnieją także inne wykroczenia o charakterze religijnym, które podlegają zaskarżeniu.

Błuźnierstwo to atak wymierzony w religię chrześcijańską, zarówno słowny jak i pisemny, w wyniku którego większość wyznawców chrześcijaństwa może poczuć się zszokowana lub głęboko oburzona. Niemniej jednak wszyscy mają prawo do wyrażania antyreligijnych poglądów pod warunkiem, że dokonują tego we względnie taktowny sposób. W ostatnich latach było bardzo niewiele oskarżeń z tego tytułu, zaś od 8 lipca 2008 r. obowiązuje ustawa parlamentu znosząca całkowicie to przestępstwo.

Kilka innych wykroczeń o charakterze religijnym, które podlegają zaskarżeniu to:

- agresywne i nieprzyzwoite zachowanie w miejscach kultu religijnego;
- obraza osób duchownych lub uniemożliwienie im prowadzenia obrządków religijnych;
- zakłócanie porządku na cmentarzach oraz
- utrudnianie lub przeszkadzanie w ceremonii pochówku.

Większość z tych wykroczeń ujęta jest w liczących wiele lat ustawach, na które prokuratorzy powołują się dość rzadko, ponieważ objęte nimi przewinienia można zaskarżyć także jako inne wykroczenia — bardziej zrozumiałe i podlegające surowszym wymiarom kar. Poza bluźnierstwem wszystkie inne wymienione powyżej wykroczenia mogą zostać popełnione w odniesieniu do wyznawców wszystkich innych wyznań, miejsc kultu religijnego lub ceremonii pochówku.

Uwzględnienie aspektu rasowego lub religijnego w przypadku innych wykroczeń

Nawet jeżeli dane wykroczenie nie jest zaskarżane jako konkretne wykroczenie popełnione na tle rasowym lub religijnym albo jako jedno z wykroczeń opisanych powyżej, nie oznacza to, że jego aspekt rasowy lub religijny zostanie zignorowany. Sąd musi uwzględnić wszelkie materiały dowodowe wskazujące na rasowy lub religijny aspekt przestępstwa w każdej sprawie, która jako taka nie jest zaskarżana jako przestępstwo popełnione na tle rasowym lub religijnym.

Dla przykładu, jeżeli pasażer taksówki prowadzonej przez kierowcę pochodzenia azjatyckiego nie zapłaci za przewóz i ucieknie, osoba taka popełnia wykroczenie określane jako „nieuregulowanie należności” (ang. making off without payment). Jeżeli dodatkowo osoba ta czyni uwagi pod kątem osób pochodzenia azjatyckiego, oznacza to, że jednym z motywów nieuregulowania należności za przewóz były pobudki rasowe. Mimo tego czyn taki nie może zostać zaskarżony jako wykroczenie na tle rasowym, ponieważ „nieuregulowanie należności” nie jest uznawane za jedno z „podstawowych” wykroczeń, które zgodnie z prawem można zaskarżyć jako wykroczenie na tle rasowym.

Jednak nie oznacza to, że rasowy aspekt popełnionego wykroczenia zostanie zignorowany. W takim przypadku prokurator musi upewnić się, że sąd został poinformowany o wypowiedzianych przez oskarżonego wyrażeniach i przekonać sąd, że z tego powodu motywem czynu były pobudki rasowe. Jeżeli sąd uzna, że tak było, będzie musiał wymierzyć oskarżonemu bardziej surową karę.

W przypadku gdy sąd uznana oskarżonego za winnego stawianych mu zarzutów i będzie rozważał najbardziej stosowny wymiar kary, materiały dowodowe wskazujące na rasowe lub religijne podłoże czynu będą przemawiały za surowszym wymiarem kary. Sąd ma również obowiązek otwarcie podać ten fakt do wiadomości, tak aby wszyscy byli świadomi, że popełnione wykroczenie traktowane jest bardziej surowo ze względu na jego rasowe lub religijne podłoże.

4 Rola Urzędu Prokuratury Koronnej (CPS)

Prokuratura Koronna (CPS) jest jednym z organów wymiaru sprawiedliwości, do którego zaliczają się ponadto takie instytucje publiczne jak policja, sądy, adwokaci, krajowy urząd nadzoru kuratorskiego (National Probation Service), placówki pomocy młodzieży przestępczej (Youth Offender Teams, YOTs), organizacja pomocy świadkom (Witness Service) oraz służba więzienna (Prison Service). Zamieszczona w aneksie B tabela przedstawia główne zadania policji, Prokuratury Koronnej oraz służby sądowniczej.

Prokuratura Koronna jest instytucją publiczną działającą w Anglii i Walii. Kieruje nią Dyrektor Ścigania Publicznego (Director of Public Prosecutions), który sprawuje równocześnie urząd Dyrektora Wydziału Ścigania Przepęstw Skarbowych i Celnych. Zadaniem utworzonej w 1986 r. Prokuratury Koronnej jest wszczynanie i prowadzenie postępowania sądowego w sprawach, w których policja prowadzi dochodzenia. Choć policja i Prokuratura Koronna blisko ze sobą współpracują, to są one od siebie niezależne. CPS podlega zwierzchnictwu parlamentu za pośrednictwem Prokuratora Generalnego, który jest najwyższym rangą prokuratorem koronnym, a zarazem ministrem w departamencie sprawiedliwości.

Prokuratura Koronna jest organem krajowym składającym się z 42 okręgów. Każdy okręg CPS kierowany jest przez Prokuratora Naczelnego i odpowiada obszarowi podlegającemu jednostce organizacyjnej policji, z wyjątkiem okręgu miasta Londyn. Owe 42 okręgi podzielone są na 14 jednostek strategicznych, z wyłączeniem Prokuratury Koronnej miasta Londyn, która jest niezależną jednostką administracyjną kierowaną przez Prokuratora Naczelnego miasta Londyn. Każdą jednostką strategiczną kieruje Prokurator Naczelnny, który pełni funkcję jej przewodniczącego (Group Chair Chief Crown Prosecutor).

5 Kodeks Prokuratorów Koronnych

Kodeks Prokuratorów Koronnych (Kodeks) jest dokumentem publicznym ustanawiającym podstawowe zasady, którymi prokuratorzy kierują się przy podejmowaniu decyzji o wniesieniu bądź zaniechaniu wniesienia aktu oskarżenia. Decyzja o wniesieniu aktu oskarżenia podejmowana jest po zrewidowaniu sprawy przekazanej prokuraturze przez policję na podstawie testu ujętego w Kodeksie. Test ten składa się z dwóch etapów.

Etap oceny materiałów dowodowych

Przed wszystkim prokurator koronny musi być przekonany, że materiały dowodowe są wystarczające i zapewniają realistyczną perspektywę skazania każdego oskarżonego na podstawie każdego stawianego mu zarzutu. Oznacza to, że istnieje większe prawdopodobieństwo, iż ława przysięgłych, skład sędziowski sądu pokoju lub sędzia rozpoznający sprawę samodzielnie, odpowiednio pouczeni zgodnie z prawem, podejmą decyzję o wydaniu wyroku skazującego, niż że taki wyrok nie zapadnie.

Aby zapadł wyrok skazujący na podstawie dowodów, prokurator musi przekonać sąd o winie podsądnego.

Jeżeli materiały dowodowe w danej sprawie nie są wystarczająco mocne, aby spełnić kryteria oceny materiałów dowodowych, sprawa nie może być wniesiona do sądu niezależnie od tego, jak bardzo byłaby ona ważna czy poważna. Jak już wcześniej wspomniano, nie każda sprawa, która spełnia kryteria definicji czynu o podłożu rasowym/religijnym, może zostać zaskarżona. Czasami materiały dowodowe nie dają pewności, że w stosunku do oskarżonego sąd wyda wyrok skazujący.

Etap oceny interesu publicznego

Jeżeli dana sprawa nie spełnia kryteriów oceny materiałów dowodowych, prokurator musi zdecydować, czy wszczęcie postępowania sądowego leży w interesie publicznym. Postępowanie sądowe zwykle zostaje podjęte, chyba że „czynniki interesu publicznego świadczące przeciwko wytoczeniu sprawy sądowej przeważają nad tymi, które świadczą na korzyść”.

Przy ocenie interesu publicznego prokuratorzy koronni „powinni wziąć pod uwagę wszelkie opinie wyrażone przez ofiarę na temat osobistych konsekwencji przestępstwa. W odpowiednich przypadkach, np. w sprawach o zabójstwo lub w sprawach, gdzie ofiara jest osobą nieletnią bądź osobą dorosłą o ograniczonej sprawności umysłowej prokuratorzy powinni uwzględnić opinie wyrażone przez rodzinę ofiary”. Przy podejmowaniu decyzji, czy sądenie sprawy leży w interesie publicznym, interes ofiary jest zawsze szczegółowo rozpatrywany. Jednakże

Prokuratura Koronna wnosi sprawy do sądu w imieniu społeczeństwa ogółem, a nie tylko w interesie pojedynczej osoby. Odpowiednie zrównoważenie tych dwóch czynników może być dość trudne. Z tego względu opinia i interes ofiary są ważne, ale nie mogą być czynnikami rozstrzygającymi o wszczęciu postępowania sądowego.

Każde przestępstwo, którego motywem była wrogość wobec ofiary z powodu jej pochodzenia etnicznego lub narodowego bądź przekonań religijnych, traktowane jest jako bardziej poważne. Ponadto prokuratorzy są w pełni świadomi tego, że nawet względnie pomniejsze wykroczenie na tle rasowym lub religijnym może być nieproporcjonalnie brzemiennie w skutkach dla ofiary. Dlatego też w przypadku przestępstw na tle nienawiści rasowej lub religijnej, które są przekazywane prokuraturze, interes publiczny prawie zawsze przemawia za wszczęciem postępowania sądowego.

Inne czynniki interesu publicznego, które brane są pod uwagę to:

- waga przestępstwa;
- obrażenia poniesione przez ofiarę – fizyczne i/lub psychiczne;
- fakt użycia broni przez oskarżonego;
- fakt grożenia ofierze przed lub po dokonaniu przestępstwa;
- fakt planowania przestępstwa przez oskarżonego;
- prawdopodobieństwo, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo;
- istnienie trwałego zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa ofiary bądź innych osób, których sprawa dotyczy lub może dotyczyć;
- związek ofiary z oskarżonym oraz
- kryminalna przeszłość oskarżonego, zwłaszcza wszelkie popełnione wcześniej przez niego/nią przestępstwa wobec osób bezbronnych.

Etap oceny wystarczających dowodów winy

Jeżeli to tylko możliwe, prokuratorzy koronni stosują oba kryteria oceny ustanowione w Kodeksie Prokuratorów. Jednak czasami zdarzają się sprawy, w których zwolnienie osoby aresztowanej za kaucją postrzegane jest jako niewłaściwe, a mimo niepełnych w momencie postawienia aktu oskarżenia materiałów dowodowych, konieczne jest podjęcie decyzji.

W takich przypadkach, gdy proces śledztwa nie został przeprowadzony do końca, prokuratorzy mogą zastosować kryterium progowe tj. ocenę wystarczających dowodów winy. Kryterium to można zastosować tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- nie są dostępne wystarczające dowody, aby spełnić oba kryteria oceny ustanowione w Kodeksie Prokuratorów;
- istnieją uzasadnione podstawy, aby sądzić, że dodatkowe dowody zostaną udostępnione w niedługim czasie;
- powaga okoliczności uzasadnia bezzwłoczne wniesienie aktu oskarżenia oraz

- istnieją poważne powody, aby nie wyrazić zgody na zwolnienie za kaucją.

W przypadku gdy wszystkie powyższe warunki są spełnione, istnieją podstawy, aby zastosować kryterium progowe i postawić podejrzanego w stan oskarżenia pod warunkiem, że:

- istnieje stosunkowo uzasadnione podejrzenie, że osoba aresztowana popełniła dane przestępstwo;
- prokurator jest przekonany, że istnieją uzasadnione podstawy, aby sądzić, że udostępnione zostaną dodatkowe materiały dowodowe i że stanowią one będą realistyczną perspektywę wydania wyroku skazującego zgodnie z oboma kryteriami oceny Kodeksu Prokuratorów, więc
- wniesienie aktu oskarżenia leży w interesie publicznym.

Decyzja o wniesieniu aktu oskarżenia na podstawie oceny wystarczających dowodów winy musi zostać zweryfikowana, a pełna ocena materiałów dowodowych zgodnie z kryteriami Kodeksu Prokuratorów musi zostać przeprowadzona najszybciej, jak to tylko możliwe.

Kodeks Prokuratorów Koronnych jest dokumentem publicznym, którego egzemplarz można otrzymać w oddziale Prokuratury Koronnej w Londynie pod adresem CPS Communication Division, Rose Court, 2 Southwark Bridge, London SE1 9HF bądź w regionalnych oddziałach CPS, a także pobrać z naszej strony internetowej:

http://www.cps.gov.uk/victims_witnesses/code.html

6 Zarzuty stawiane w akcie oskarżenia

Prokurator koronny musi zdecydować, które zarzuty odzwierciedlają powagę sprawy, tak aby sąd mógł wymierzyć odpowiedni wymiar kary. Ponadto postawione oskarżonemu zarzuty muszą prezentować sprawę w sposób prosty i oczywisty.

W pewnych sytuacjach, w zależności od rodzaju postawionego zarzutu, konieczne jest postawienie również zarzutu popełnienia jednego z wykroczeń podstawowych po to, aby w przypadku, gdy rasowe lub religijne podłoże czynu nie zostało udowodnione, sąd mimo wszystko miał podstawy uznać podsądnego winnym popełnienia wykroczenia podstawowego. Jeżeli prokurator przyjmuje taką taktykę prowadzenia sprawy, nie oznacza to, że chce on zachęcić oskarżonego, aby przyznał się do popełnienia wyłącznie wykroczenia podstawowego; nie oznacza również, że jest zdania, iż sprawa ma małe szanse powodzenia.

Od 2004 r. to na Prokuraturze Koronnej spoczywa odpowiedzialność podejmowania decyzji (w przypadku wszystkich spraw poza sprawami mniejszej wagi) o tym, czy podejrzanemu należy postawić zarzut popełnienia przestępstwa kryminalnego, a jeżeli tak, to jaki powinien być to zarzut lub zarzuty. Jeżeli funkcjonariusz policji ma uzasadnione powody sądzić, że podejrzany popełnił przestępstwo z pobudek rasowych lub religijnych, ma on obowiązek przekazać taką sprawę prokuratorowi koronnemu, do którego należy decyzja o tym, czy postawić podsądnego w stan oskarżenia.

7 Zwolnienie za kaucją

Postawiwszy osobę w stan oskarżenia, policja podejmuje decyzję o tym, czy zwolnić oskarżonego za kaucją i wezwać go na rozprawę sądową, jak tylko zostanie ona wyznaczona (zwykle w ciągu dwóch do pięciu dni od postawienia podsądnego w stan oskarżenia), czy też zatrzymać oskarżonego w areszcie do czasu rozprawy sądowej przed sądem pokoju (zwykle jeszcze tego samego dnia lub dnia następnego). W takim wypadku na rozprawie sądowej sędzia pokoju po wysłuchaniu prokuratora i obrońcy podejmuje decyzję o tym, czy zwolnić oskarżonego za kaucją. W pewnych okolicznościach prokurator koronny może wnieść apelację do decyzji o zwolnieniu za kaucją.

W celu ochrony ofiar i świadków przed niebezpieczeństwem, groźbami, naciskami lub innymi aktami przemocy ze strony oskarżonego, które mogłyby wpłynąć na tok wymiaru sprawiedliwości, prokurator koronny może apelować do sądu o przyznanie warunkowego zwolnienia za kaucją lub o wydanie nakazu tymczasowego aresztowania. Sąd przychyli się do prośby prokuratora tylko i wyłącznie wtedy, gdy uzna, że istnieją powody, dla których niewyrażenie zgody na zwolnienie za kaucją jest uzasadnione.

Warunkowe zwolnienie za kaucją może odnosić się do zakazu zbliżania się do konkretnych osób lub zakazu wstępu na określony teren. Przy podejmowaniu decyzji prokurator uwzględnia przekazane mu przez policję informacje na temat obaw ofiary lub świadków co do nękania lub ponownego popełnienia przestępstwa przez podsądnego. Przykłady najczęściej nakładanych warunków zwolnienia za kaucją podano w **aneksie C**.

Prokuratura blisko współpracuje z policją i sądami, aby mieć pewność, że ofiara i świadkowie są na bieżąco informowani (przez prokuraturę lub przez policję) o wszelkich zmianach w warunkach zwolnienia za kaucją bądź o ponownym zatrzymaniu oskarżonego.

8 Materiały dowodowe potrzebne do udowodnienia przestępstwa

Prokuratura Koronna blisko współpracuje z policją, aby mieć pewność, że dochodzenie policyjne przeprowadzono skrupulatnie, oraz że zebrano i przedstawiono prokuraturze wszystkie możliwe do zdobycia materiały dowodowe. W niektórych przypadkach prokuratura może polecić policji sprawdzenie innych możliwych kierunków śledztwa. Może to obejmować przeanalizowanie innych zarejestrowanych incydentów, w które wmieszana była ta sama ofiara, ten sam oskarżony lub to samo miejsce przestępstwa. W każdym przypadku prokuratorzy powinni bezpośrednio współpracować z funkcjonariuszem policji prowadzącym tę sprawę, aby mieć pewność, że wszystkie dostępne materiały dowodowe zostały zebrane i przekazane CPS, gdyż tylko wtedy sprawę będzie można należycie rozpatrzyć. Kwestia ta może być szczególnie istotna, gdy sprawa dotyczy powtórnej represji.

Prokurator koronny uważnie analizuje materiały dowodowe i jak najszybciej podejmuje decyzję. Ponadto dokłada starań, aby sprawa została rozpatrzona przez sąd bez zwłoki.

W przypadku wielu przestępstw na tle rasowym lub religijnym ofiara jest jedynym świadkiem przestępstwa. Oznacza to, że zwykle konieczne jest, aby ofiara zeznawała w sądzie, chyba że oskarżony przyzna się do winy lub materiały dowodowe są wystarczająco przekonujące.

Jednakże nie zakłada się, że wezwanie ofiary do sądu w charakterze świadka jest jedyną możliwością udowodnienia winy oskarżonemu. Prokurator rozważy, jakie inne materiały dowodowe poświadczające prawdziwość zeznań ofiary bądź stanowiące ich alternatywę mogą być dostępne.

Sytuacja, gdy ofiara wycofuje skargę lub nie chce kontynuować składania zeznań

Czasami zdarza się, że ofiara wycofa swoje poparcie dla aktu oskarżenia i nie chce kontynuować składania zeznań. Nie oznacza to automatycznego wycofania sprawy. Jeżeli ofiara postanowi wycofać swoje poparcie dla aktu oskarżenia, prokurator będzie musiał ustalić, co było tego powodem. Może się to wiązać z opóźnieniem ustalenia terminu rozprawy w celu przeanalizowania przez prokuratora faktów i podjęcia decyzji o najbardziej odpowiednim toku dalszego postępowania.

Prokurator koronny podejmuje następujące kroki:

- jeżeli ofiara wycofuje swoje poparcie dla aktu oskarżenia, prokurator zwraca się z prośbą do policji o spisanie zeznania ofiary wyjaśniającego powód

wycofania poparcia, aby potwierdzić, że pierwotnie złożona skarga była zgodna z prawdą oraz dowiedzieć się, czy na ofierze nie wymuszano wycofania poparcia dla oskarżenia; oraz

- prokurator zwraca się z prośbą do policji o wydanie opinii na temat materiałów dowodowych sprawy oraz tego, jak prawdopodobnie zareaguje ofiara, jeżeli zmuszona zostanie do przybycia na rozprawę sądową.

Jeżeli zeznanie ofiary spisane po wycofaniu jej poparcia dla aktu oskarżenia nie jest takie samo jak zeznanie początkowe, policja zobowiązana jest zapytać poszkodowanego, dlaczego uległo ono zmianie.

W przypadku gdy poszkodowany potwierdzi prawdziwość pierwotnego zeznania, prokurator rozważy, czy bez zeznań świadka dalsze prowadzenie sprawy jest **możliwe** (ocena materiałów dowodowych), a następnie, jeżeli jest ono możliwe, czy sprawa powinna być dalej prowadzona bez poparcia poszkodowanego/wbrew życzeniom poszkodowanego (ocena interesu publicznego).

Prokurator będzie chciał ustalić powody, dla których ofiara wycofała chęć składania zeznań. W odniesieniu do przestępstw na tle rasowym lub religijnym powodem może być fakt, że ofiara mieszka w miejscu, w którym czuje się odizolowana lub szczególnie bezbronna, a dalszy udział w dochodzeniu sądowym może wystawić ją na ryzyko wyrządzenia jej krzywdy. Jesteśmy świadomi tego, że uczucie odizolowania lub bezbronności mogło już na początku zniechęcić ofiarę do zgłoszenia incydentu lub opóźnić zgłoszenie incydentu. W takich przypadkach prokurator musi mieć możliwość podjęcia środków specjalnych lub zapewnienia ofierze innego rodzaju wsparcia, dzięki któremu przynajmniej po części będzie mogła ona przezwyciężyć swoje obawy.¹

W przypadku gdy prokurator podejrzewa, że przyczyną wycofania zarzutów było wywieranie presji na ofiarę lub jej zastraszenie, zwróci się on z prośbą do policji o kontynuowanie dochodzenia w tej sprawie. W toku dochodzenia mogą wyjść na jaw nowe wykroczenia, jak np. nękanie czy zastraszanie świadka bądź naruszenie warunków zwolnienia za kaucją. W razie konieczności prokurator może zaapelować do sądu o odroczenie rozprawy sądowej po to, aby można było przeprowadzić skrupulatne dochodzenie i na podstawie uzyskanych wniosków zadecydować o dalszym toku sprawy. Jeżeli powodem wycofania się ofiary lub świadka ze sprawy był niepokój lub zastraszenie, prokurator przeanalizuje dostępne materiały dowodowe i zadecyduje o tym, czy do oskarżenia wnieść należy dodatkowe zarzuty jak np. zastraszanie świadka.

Wszystkie wspomniane powyżej kwestie zostaną uwzględnione przed podjęciem decyzji o kontynuowaniu lub wycofaniu aktu oskarżenia. Czynnikiem warunkującym decyzję prokuratora będzie bezpieczeństwo ofiary lub wszelkich innych, potencjalnie narażonych na niebezpieczeństwo osób.

¹ Przysięga prokuratorska: „Zaspokoić konkretne potrzeby ofiary oraz, jeżeli jest to uzasadnione, starać się chronić jej tożsamość zwracając się do sądu z odpowiednim wnioskiem” oraz Kodeks postępowania w odniesieniu do ofiar przestępstw, paragraf 7.8 stwierdza, że prokuratorzy koronni muszą mieć na uwadze ewentualność wniesienia wniosku o podjęcie specjalnych środków bezpieczeństwa wobec zastraszonych lub potencjalnie będących w niebezpieczeństwie świadków.

Kontynuowanie prowadzenia sprawy wbrew życzeniom ofiary

Ogólnie rzecz biorąc im poważniejsze wykroczenie (np. ze względu na skalę użycia przemocy lub rzeczywiste i trwające zagrożenie dla ofiary lub innych osób), tym bardziej prawdopodobne, że postępowanie będzie kontynuowane ze względu na dobro interesu publicznego, nawet wbrew życzeniom ofiary.

W sytuacjach gdy materiały dowodowe są wystarczające, prokurator może podjąć decyzję o kontynuowaniu postępowania sądowego w ogóle nie opierając się na zeznaniach ofiary.

Jeżeli prokurator uzna, że postępowanie sądowe należy kontynuować, i że do udowodnienia winy konieczne jest przytoczenie zeznań ofiary, musi on także rozstrzygnąć:

- czy zaapelować do sądu o wykorzystanie pisemnego zeznania ofiary jako materiału dowodowego bez wzywania ofiary do składania zeznań w sądzie;
- czy postępowanie sądowe można kontynuować podejmując środki specjalne, aby zapewnić ofierze pomoc w stawieniu się w sądzie; oraz
- czy należy nakłonić ofiarę do złożenia zeznań w sądzie osobiście.

Wszelkie informacje dotyczące podłoża czynu są czynnikami kluczowymi, które, w przypadku gdy ofiara wycofa swe poparcie dla sprawy, ułatwią prokuratorowi podjęcie właściwej decyzji o dalszym toku postępowania.

Przykładowe kwestie, którymi kieruje się prokurator przy ocenie interesu publicznego sprawy o podłożu rasowym lub religijnym, w przypadku gdy ofiara wycofa swe poparcie dla aktu oskarżenia obejmują:

- wagę przestępstwa;
- obrażenia poniesione przez ofiarę – fizyczne lub psychiczne;
- fakt użycia broni przez oskarżonego;
- fakt grożenia ofierze przed lub po dokonaniu przestępstwa;
- fakt planowania przestępstwa przez oskarżonego;
- prawdopodobieństwo, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo;
- istnienie zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa ofiary bądź innych osób, których sprawa dotyczy lub może dotyczyć;
- związek ofiary z oskarżonym;
- kryminalną przeszłość oskarżonego, zwłaszcza wszelkie popełnione wcześniej przez niego przestępstwa na tle rasowym lub religijnym; oraz
- fakt częstego występowania takiego przestępstwa w okolicy, w której zostało ono popełnione.

Prokurator wzywa ofiarę do złożenia zeznań w sądzie wbrew jej życzeniom tylko i wyłącznie wtedy, gdy po konsultacji z policją i wszelkimi zainteresowanymi stronami jest przekonany, że taki tok postępowania jest konieczny.

Prawo pozwala na wykorzystanie pisemnego zeznania ofiary w sądzie bez konieczności wzywania ofiary do złożenia ustnych zeznań, ale tylko w bardzo specyficznych okolicznościach. Decyzja ta leży w mocy sądu, który wyrazi zgodę wyłącznie wtedy, gdy taki sposób postępowania jest dla dobra sprawiedliwości. Jeżeli ofiara jest jedynym świadkiem w postępowaniu, przekonanie sądu, że sprawiedliwości stanie się zadość bez możliwości przesłuchania głównego świadka przez obronę, może być trudne.

Prokuratora Koronna zdaje sobie sprawę z faktu, że wystąpienie w sądzie w celu złożenia zeznań jest dla ofiary lub świadka ogromnym przeżyciem, i że taka osoba może potrzebować praktycznej pomocy lub wsparcia emocjonalnego. W punkcie 9 opisano kilka środków, które prokuratorzy mogą przedsięwziąć, aby pomóc świadkom przezwyciężyć ich obawy i złożyć zeznania najlepiej, jak potrafią.

Dodatkowe informacje dotyczące przestępstwa

Zła reputacja oskarżonego

Zdarzają się sytuacje, w których informacje sugerujące winę oskarżonego nie mogą być wykorzystane w sądzie ze względu na uregulowania prawne dotyczące materiałów dowodowych. Kwestię tę prokurator musi uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o tym, czy wniesienie aktu oskarżenia jest możliwe.

Nawet jeżeli dostępne informacje nie są wystarczające, aby udowodnić winę oskarżonego, istotne informacje dodatkowe mogą pomóc prokuratorowi przedstawić dane przestępstwo w odpowiednim kontekście. Poszkodowany mógł na przykład wielokrotnie paść ofiarą ataków lub może być wystawiony na pewne konsekwencje, takie jak np. eksmisja, jeżeli akt oskarżenia zostanie wycofany.

Część tych informacji można uzyskać jedynie od organizacji takich jak spółdzielnie mieszkaniowe czy organizacje wolontariuszy. Ich zebranie należy do zadań policji, która następnie przekazuje je prokuratorowi CPS.

Osobiste zeznanie ofiary

Osobiste zeznanie ofiary jest kolejnym istotnym źródłem informacji zarówno dla prokuratora, jak i dla sądu. Jest to zeznanie, w którym ofiara opisuje wpływ, jaki doświadczone przez nią przestępstwo wywarło na jej życie.

Ofiara jest zachęcana do złożenia takiego zeznania zaraz po złożeniu zeznania świadka, lecz podjęcie decyzji należy wyłącznie do ofiary. Osobiste zeznanie ofiary poszkodowany może złożyć w dowolnym czasie i wielokrotnie przed rozpoczęciem procesu. Im więcej informacji na temat długoterminowych następstw przestępstwa na życie ofiary ono zawiera, tym bardziej jest użyteczne.

Osobiste zeznanie ofiary umożliwia prokuratorowi zrozumienie skutków przestępstwa i pomaga w podjęciu właściwej decyzji. Składając takie zeznanie, ofiara ma możliwość wyrazić wszelkie obawy związane ze zwolnieniem oskarżonego za kaucją, opowiedzieć o tym, czy czuje się zagrożona lub zastraszona, oraz czy chciałaby otrzymać wsparcie od jednej z organizacji wolontariuszy.

MATERIAŁY DOWODOWE POTRZEBNE DO UDOWODNIENIA PRZESTĘPSTWA

Osobiste zeznanie ofiary zostanie przedłożone sądowi, aby sąd mógł je uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o zwolnieniu za kaucją oraz przy wydawaniu wyroku. Szczegółowe informacje na temat roli, jaką osobiste zeznanie ofiary odgrywa przy wydawaniu wyroku opisano w punkcie 11.

9 Pomoc ofiarom i świadkom podczas składania zeznań

Prokuratorzy koronni zawsze starają się mieć na względzie kwestie kulturalne i religijne oraz ich delikatną naturę.

Przed wezwaniem świadka do złożenia zeznań w sądzie prokurator dokłada starań, aby dowiedzieć się jak najwięcej na temat świadka. Na przykład dowiaduje się, które pismo święte należy przygotować na okoliczność składania przysięgi, lub czy świadek woli zeznawać bez składania przysięgi.

Przy planowaniu terminów rozpraw lub spotkań prokurator upewnia się, że sprawy takie jak święta religijne zostały wzięte uwagę.

Prokurator stara się także uwzględnić inne kwestie delikatnej natury dotyczące wieku, niepełnosprawności, orientacji seksualnej, płci, tożsamości płciowej. Chodzi o to, aby świadek czuł się swobodnie podczas spotkań z prokuratorem lub podczas rozprawy sądowej.

Środki specjalne

W pewnych okolicznościach sąd może zdecydować o zastosowaniu środków specjalnych, mających na celu pomóc świadkowi w złożeniu zeznań. Konieczność zastosowania środków specjalnych powinna najpierw zostać zbadana przez policję, a następnie przez prokuratora. Funkcjonariusz opiekujący się świadkiem (ang. Witness Care Officer) może mieć również wpływ na taką ocenę, lecz decyzja o podjęciu środków specjalnych leży w mocy sądu. Kodeks postępowania w odniesieniu do ofiar przestępstw, paragraf 7.8 stwierdza, że prokuratorzy koronni muszą rozważyć konieczność wystąpienia o zastosowanie środków specjalnych w odniesieniu do ofiar potencjalnie narażonych na niebezpieczeństwo lub zastraszonych, które mają zostać wezwane do złożenia zeznań w sądzie.

Zastosowanie środków specjalnych możliwe jest zarówno w Sądzie Koronnym, jak i w sądach pokoju. Odnoszą się one do następujących grup osób:

- dzieci poniżej 17 roku życia;
- dorosłych (powyżej 17 roku życia) postrzeganych jako osoby bezbronne ze względu np. na niepełnosprawność fizyczną lub zaburzenia umysłowe,² albo trudności w uczeniu się; oraz

² Dotyczy to osób, które cierpią na pewne konkretne schorzenia, które mogą powstrzymać je od chęci wniesienia aktu oskarżenia, jeżeli ich choroba zostanie podana do szerszej wiadomości.

- świadków, na których zeznania może mieć wpływ fakt, że są zastraszeni (np. świadków, którzy obawiają się składania zeznań lub głęboko to przeżywają).

Zastosowanie środków specjalnych może pomóc osobom narażonym na niebezpieczeństwo lub zastraszonem złożyć najlepsze zeznania w możliwie komfortowych warunkach.

Środki specjalne obejmują między innymi:

- przedstawienie zeznań ofiary lub świadka w sądzie za pomocą nagrania wideo (nagręconego wcześniej przez policję podczas dochodzenia);
- zezwolenie na oddzielenie sali rozpraw ściankami, tak aby ofiara czy inny świadek nie widzieli oskarżonego i vice versa; oraz
- wyproszenie widowni z sali rozpraw w przypadku spraw dotyczących przestępstw seksualnych i spraw związanych z zastraszaniem.

Prokurator musi wystąpić z prośbą do sądu o wyrażenie zgody na zastosowanie środków specjalnych. Przyznanie takiej zgody przez sąd nigdy nie jest pewne.

Przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu środków specjalnych sąd kieruje się pewnymi kryteriami. Należą do nich:

- przynależność do konkretnej grupy społecznej i kulturowej, jak również pochodzenie etniczne świadka;
- przekonania religijne świadka; oraz
- zachowanie oskarżonego lub jego rodziny albo znajomych wobec świadka.

Sąd musi również wziąć pod uwagę wszelkie opinie wyrażone przez świadka co do sposobu, w jaki chciałby składać zeznania.

Powyższa lista nie jest wyczerpująca. Przy podejmowaniu decyzji sąd może uwzględnić wszystko, co uzna za stosowne.

Istotne jest, aby prokurator posiadał wszystkie dostępne informacje, które mógłby wziąć pod uwagę składając wniosek o zastosowanie środków specjalnych wobec świadka. Zwykle informacje takie przekazywane są prokuratorowi przez funkcjonariusza opiekującego się świadkiem lub przez policję, lecz czasami wychodzą one na jaw podczas bezpośredniego spotkania prokuratora ze świadkiem.

Poznanie prokuratora przez ofiary i świadków uznanych za narażone na niebezpieczeństwo lub zastraszone

W przypadkach, gdy prokurator podejmuje decyzję o apelowaniu do sądu o zastosowanie środków specjalnych, prosi on policję, aby dowiedziała się, czy świadek chce poznać prokuratora.

Celem takiego spotkania jest wzbudzenie zaufania i pewności siebie u świadka oraz upewnienie świadka w przekonaniu, że prokurator ma na względzie jego sytuację. Prokurator organizuje takie spotkanie także wtedy, gdy zdecyduje się nie składać wniosku o środki specjalne; spotkanie ma wtedy na celu wyjaśnienie świadkowi powodów takiej decyzji. Nie jest powiedziane, że świadek musi przyjść na takie spotkanie sam. Może poprosić swojego partnera/partnerkę, osobę z rodziny, znajomego lub inną osobę, która udzieli mu wsparcia. W miarę możliwości prokurator stara się, aby na spotkaniu obecny był także adwokat, który będzie reprezentował sprawę w sądzie. Ponadto prokurator proponuje ofierze odwiedzenie sali rozpraw.

Dokładniejsze informacje na temat spotkań prokuratorów ze świadkami narażonymi na niebezpieczeństwo lub zastraszonej zawarto w ulotce: „Jak wyglądają spotkania świadków z prokuratorami koronnymi” (ang. „Witnesses, Your Meeting with the CPS Prosecutor”). Ulotkę tę można otrzymać w londyńskim oddziale Prokuratury Koronnej, CPS Communication Division przy Rose Court, 2 Southwark Bridge, London SE1 9HS bądź pobrać z naszej strony internetowej:

<http://www.cps.gov.uk/publications/prosecution/witnesseng.html>

Anonimowość

Wiele ofiar i świadków obawia się o swoje bezpieczeństwo. W szczególności obawiają się, że jeżeli ich dane osobowe lub informacje na ich temat zostaną upublicznione, wystawieni zostaną na ryzyko dalszych ataków i prześladowań.

Fundamentalną zasadą angielskiego wymiaru sprawiedliwości jest to, że oskarżony ma prawo poznać imię i nazwisko osoby oskarżającej go. Większość rozpraw kryminalnych ma charakter publiczny, w związku z czym informacje na temat tożsamości świadków stają się wiadomością publiczną.

Jednakże adres zamieszkania świadka nie jest ujawniany oskarżonemu ani podczas rozprawy sądowej, chyba że jest już znany (jak np. w przypadku przestępstw popełnionych przez sąsiada), bądź jego ujawnienie jest konieczne w celach dowodowych.

Zdarzają się przypadki, gdy sąd zezwala świadkom na niewymienianie swojego imienia i nazwiska w trakcie jawnego posiedzenia. Dodatkową kwestią, jaką sąd bierze pod uwagę jest to, czy ujawnienie tożsamości świadka spowoduje, że w przyszłości trudniej będzie nakłonić świadków do składania zeznań w podobnych sprawach.

W prasie anonimowość ofiar poważnych przestępstw seksualnych jest zagwarantowana prawnie, nawet jeżeli w sądzie ich tożsamość została ujawniona.

W innych przypadkach w mocy sądu leży zakazanie mediom ujawnienia danych osobowych świadka, jeżeli uzna on, że jakość składanych przez świadka zeznań lub współpraca z nim w trakcie rozprawy sądowej mogą ulec pogorszeniu z obawy, że zostanie on zidentyfikowany jako świadek w danej sprawie. W imię wolności

dziennikarskiej przedstawiciele mediów mają prawo wnieść sprzeciw przeciwko nakazowi sądu, który zabrania publikacji takich informacji.

Pomoc ofiarom i świadkom

Prokuratura Koronna zdaje sobie sprawę, że branie udziału w procedurach wymiaru sprawiedliwości jest dla ofiar i świadków często bardzo ciężkim przeżyciem, dlatego też dokłada wszelkich starań, aby służyć im wszelką możliwą pomocą. Zdajemy sobie sprawę z tego, że ofiary przestępstw o podłożu rasowym lub religijnym mogą być niechętne do zgłoszenia takiego incydentu ze strachu lub braku zaufania, bądź ze względu na wcześniejsze doświadczenia z funkcjonariuszami wymiaru sprawiedliwości.

Celem inicjatyw takich jak środki specjalne, spotkania prokuratorów z narażonymi na niebezpieczeństwo lub zastraszonego świadkami oraz ustanowienie specjalnych oddziałów pomocy świadkom (ang. Witness Care Units), w których pracują zarówno prokuratorzy jak i funkcjonariusze policji, jest wzbudzenie zaufania ofiar wobec kryminalnej gałęzi wymiaru sprawiedliwości. W początkowych etapach sprawy jak i w trakcie całego postępowania wsparcie można również uzyskać od policji i innych organizacji.

Sądy pokoju i Sąd Koronny zapewniają usługę pomocy świadkom (ang. Witness Service), którą świadczą pracownicy organizacji pomocy ofiarom (ang. Victim Support). Szersze informacje na temat tej usługi można uzyskać w lokalnej jednostce policji lub od lokalnej grupy pomocy ofiarom (ang. Victim Support Group), z którą skontaktować się można telefonicznie pod numerem: 0845 30 30 900. Niektóre sądy oferują także specjalistyczną pomoc nieletnim świadkom (ang. Child Witness Service).

Pracownicy Witness Service w razie potrzeby mogą być w stanie zorganizować wizytę w sądzie przed rozpoczęciem rozprawy sądowej oraz wyjaśnią, jak prawdopodobnie będzie wyglądała rozprawa. Nie są jednak upoważnieni do omawiania szczegółów sprawy.

W razie potrzeby prokurator dopełnia wszystkich formalności, aby na sali rozpraw obecny był tłumacz.

Gdy świadek stawia się na rozprawie, prokurator CPS reprezentujący sprawę lub opiekun społeczny CPS przedstawiają się i odpowiadają na wszelkie pytania świadka natury ogólnej. Nie są oni upoważnieni do omawiania ze świadkiem szczegółów sprawy.

Czasami osobą reprezentującą sprawę w sądzie jest adwokat (tzw. oskarżyciel) bądź prawnik, który nie jest pracownikiem Prokuratury Koronnej, lecz został przez nas zatrudniony do prowadzenia danej sprawy przed sądem. Od każdego zatrudnianego przez nas adwokata lub prawnika oczekujemy, że zna zasady i procedury CPS, i że będzie postępował zgodnie z nimi.

CPS pokrywa koszty przybycia świadka na rozprawę sądową w uzasadnionym zakresie.

Jeżeli wystąpią opóźnienia, świadkowie są informowani o ich przyczynie i przewidywanym czasie oczekiwania na ich kolej składania zeznań.

W miarę możliwości prokuratorzy postarają się zapewnić powoływanym przez siebie świadkom oddzielne zakwaterowanie po to, aby nie musieli oni przebywać w towarzystwie oskarżonego lub jej/jego rodziny i znajomych, i vice versa.

Przysięga prokuratorska

Przysięga prokuratorska składa się z dziesięciu podpunktów, w których opisano jakiego rodzaju pomocy świadkowie mogą oczekiwać od prokuratorów. Przysięga prokuratorska służy temu, aby ofiary i świadkowie mieli pewność, że ich podstawowe potrzeby zostaną wzięte pod uwagę; że na rozprawie sądowej można im przypomnieć wcześniejsze zeznanie złożone na piśmie lub nagrane na kasecie wideo; oraz że są oni chronieni przed nieuzasadnionymi i niepotrzebnymi atakami na ich osobę.

Przysięgę prokuratora koronnego można pobrać z naszej strony internetowej:

http://www.cps.gov.uk/publications/prosecution/prosecutor_pledge.html

10 Przyznanie się oskarżonego do winy

Jeżeli dostępne materiały dowodowe potwierdzają rasowe lub religijne podłoże sprawy, prokurator upewnia się, że zostaną one przedstawione w sądzie w toku postępowania sądowego albo podczas rozważania przez sąd wymiaru kary.

Oznacza to, że gdy do oskarżenia dodano rasowy lub religijny aspekt przestępstwa, prokurator nie wyraża zgody na przyznanie się oskarżonego do popełnienia jedynie przestępstwa podstawowego, chyba że są ku temu racjonalne powody. Sytuacja taka zajść może wtedy, gdy nie ma już możliwości zdobycia materiałów dowodowych koniecznych do udowodnienia rasowego lub religijnego aspektu przestępstwa, lub gdy sąd nie zezwoli na przedstawienie takich materiałów dowodowych.

Podejmując decyzję o tym, czy należy przyjąć przyznanie się oskarżonego do winy, zgodnie z powinnościami prokuratorów ujętymi w Wytocznych Prokuratora Generalnego z 2005 r., w miarę możliwości prokurator konsultuje tę kwestię z ofiarą lub rodziną ofiary, aby wyjaśnić sytuację oraz, uwzględniając ich zdanie, podjąć najwłaściwszą decyzję. Ponadto prokurator na bieżąco informuje ich oraz wyjaśnia podjęte w sądzie decyzje.

Prokurator nie dopuszcza do tego, aby podstawa przyznania się do winy opierała się na błędnych lub nie zgodnych z prawdą faktach, oraz należycie uwzględnia interes ofiary.

11 Wyroki

Materiały dowodowe wskazujące na rasowe lub religijne podłoże czynu powodują, że popełnione wykroczenie traktowane jest bardziej surowo. Sąd ma obowiązek uwzględnić ten fakt przy wydawaniu wyroku oraz podać ten fakt do wiadomości, tak aby wszyscy byli tego świadomi. Prokurator nie pomniejsza wagi przestępstwa poprzez wykluczenie materiałów dowodowych wskazujących na rasowe lub religijne podłoże czynu. Jednakże może on przedstawić w sądzie tylko takie materiały dowodowe, które uwzględnia prawo i które mają związek ze sprawą. Prokurator dokłada starań, aby sąd otrzymał wszelkie informacje potrzebne do właściwego wypełnienia swojej powinności.

W odniesieniu do wszystkich spraw przed Sądem Koronnym oraz tych spraw przed sądami pokoju, które są skomplikowane bądź mogą wiązać się z wystąpieniem nieporozumień, prokurator przedstawia wytyczne dotyczące winy i wydania wyroku (ang. Plea and Sentencing document), w którym opisuje:

- czynniki obciążające i łagodzące akt oskarżenia (nie natury osobistej);
- uwarunkowania ustawowe odnoszące się do oskarżonego lub rozpatrywanego aktu oskarżenia, aby sędzia był świadomy ustawowych ograniczeń dotyczących wymiaru kary;
- wszelkie wytyczne dotyczące wymiaru kary, które mają związek ze sprawą, oraz sprawy o podobnym charakterze;
- osobiste zeznanie ofiary oraz inne informacje będące w posiadaniu adwokata prokuratury dotyczące wpływu, jakie popełnione przestępstwo miało na ofiarę;
- dowody świadczące o konsekwencjach czynu dla społeczności, o ile jest to adekwatne do sprawy; oraz
- zamiar wniesienia wniosku o nakaz lub zakaz dodatkowy (jeżeli ma zastosowanie) jak np. zakaz zachowań antyspołecznych lub nakaz konfiskaty, oraz w miarę możliwości określenie natury nakazu, którego będzie dotyczył wniosek.

Jeżeli oskarżony zostanie uznany za winnego lub przyzna się do winy sąd musi podjąć decyzję o stosownym wymiarze kary. Dysponuje on szerokim spektrum wymiarów kary w formie kar o charakterze resocjalizacyjnym, nakazu prac społecznych, kary grzywny, nakazu aresztowania tymczasowego lub pozbawienia wolności.

Przed wydaniem wyroku oskarżony ma prawo wnieść wniosek o złagodzenie wymiaru kary. Prokurator podważa taki wniosek, jeżeli jest on niesłusznym atakiem na ofiarę.³

³ Zgodnie z przysięgą prokuratorską: prokurator ma za zadanie chronić ofiary przed nieuzasadnionymi lub niemającymi związku ze sprawą atakami na ich osobę oraz może zwrócić się do sądu z prośbą o interwencję, w przypadku gdy przesłuchanie ofiary odbywa się w sposób niestosowny lub dręczący.

Jeżeli oskarżony zostanie uznany za winnego lub przyzna się do winy, lecz nie zgadza się, że w akcie oskarżenia przestępstwo kwalifikowane jest jako czyn, którego motywem była wrogość wobec ofiary z powodu jej rasy lub wyznania bądź domniemanej rasy lub wyznania, sędzia bądź skład sędziowski sądu pokoju muszą zdecydować, czy ten element aktu oskarżenia został udowodniony. W takiej sytuacji prokurator ma obowiązek wezwać wszystkich świadków, którzy mogą to poświadczyć. Zanim sąd podejmie decyzję, obrońca ma prawo zadać tym świadkom pytania. Postępowanie takie określa się jako „Newton hearing” i jest to posiedzenie sądu w sprawie oceny okoliczności łagodzących. Po zakończeniu przesłuchiwania świadków sąd musi oznajmić, czy złożone zeznania są przekonujące, że motywem czynu była wrogość wobec ofiary z powodu jej rasy lub wyznania bądź domniemanej rasy lub wyznania. Jeżeli tak, czyn taki podlega surowszemu wymiarowi kary.

Prokurator przekazuje sądowi wszelkie informacje, które mogą mieć wpływ na decyzje sądu o nałożeniu dodatkowych nakazów lub zakazów, które leżą w mocy sądu, poza podstawowym wymiarem kary.⁴ Obejmuje to nakazy wynagrodzenia straty, szkody bądź uszkodzenia ciała.⁵

Podjęcie decyzji dotyczącej wymiaru kary należy do składu sędziowskiego sądu pokoju lub do sędziego. W odniesieniu do kilku przestępstw (i tylko i wyłącznie w przypadku skazania oskarżonego przed Sądem Koronnym), prokurator ma prawo zwrócić się z prośbą do Prokuratora Generalnego o zakwestionowanie wymierzonej kary, jeżeli uważa, że jest ona zbyt łagodna. *Za zbyt łagodny wymiar kary uznaje się: wyrok wykraczający poza ramy kar, które sędzia, kierując się własną logiką i uwzględniając wszystkie istotne czynniki, mógłby racjonalnie uznać za odpowiedni.* Każdy, włącznie z ofiarą i rodziną ofiary, ma prawo zwrócić uwagę Prokuratora Generalnego na wydany wymiar kary, jeżeli uważa, że jest on zbyt łagodny. Jednakże należy to uczynić w ciągu 28 dni od wydania wyroku, w ciągu których Prokurator Generalny musi wnieść apelację do Sądu Apelacyjnego.

Osobiste zeznania ofiary

Osobiste zeznanie ofiary jest dokumentem spisany przez ofiarę danego przestępstwa, w którym opisuje ona następstwa, jakie dokonane przestępstwo miało na jej życie. W zeznaniu tym ofiara może opisać, w jaki sposób dokonane przestępstwo wpłynęło na jej osobę. Może ująć w nim także wszelkie życzenia i potrzeby w odniesieniu do sprawy sądowej oraz wszelkie obawy mające związek z przestępstwem np. w odniesieniu do swojego bezpieczeństwa, zastraszania czy wypuszczenia oskarżonego za kaucją. Może w nim wyrazić poparcie dla aktu oskarżenia (lub jego brak) oraz zwrócić się z prośbą o zapewnienie jej wsparcia przez jedną z organizacji pomocy. Dzięki temu sąd będzie w stanie lepiej zrozumieć nie tylko sam akt przestępstwa, lecz także okoliczności, w jakich zostało dokonane. Złożenie takiego zeznania nie jest obowiązkowe. Prokurator powinien zapytać ofiarę, czy chciałaby złożyć takie zeznanie i czy chciałaby, aby w złożeniu zeznania pomogła jej osoba z rodziny lub

⁴ Kodeks postępowania w odniesieniu do ofiar przestępstw, paragraf 7.12 stwierdza, że prokurator koronny musi odpowiedzieć na wszelkie pytania ofiary dotyczące wymiaru kary, jeżeli Witness Care Unit skieruje ofiarę do prokuratora (czyli w przypadku, gdy pracownik Witness Care Unit nie będzie w stanie odpowiedzieć na pytania ofiary).

⁵ Przysięga prokuratorska: „Jeżeli zapadnie wyrok skazujący, należy wnieść wniosek o stosowny nakaz rekompensaty, restytucji lub ochrony ofiary.”

WYROKI

opiekun społeczny. Zeznanie takie można złożyć w dowolnym czasie i kilkakrotnie. Ofiara może poprosić funkcjonariusza policji lub adwokata CPS o udostępnienie jej broszury wyjaśniającej istotę osobistego zeznania ofiary i cel, jakiemu służy.

Prokurator bierze pod uwagę wszelkie wiadomości zawarte w osobistym zeznaniu ofiary i informuje sąd o wpływie, jaki przestępstwo wywarło na ofiarę. Zeznanie takie można również wykorzystać jako czynnik warunkujący pewne decyzje, np. przy rozstrzyganiu, czy należy zwrócić się do sądu z prośbą o odrzucenie zgody na zwolnienie za kaucją lub wydanie zwolnienia warunkowego.

12 Informowanie ofiar

Prokuratorzy zdają sobie sprawę z tego jak ważne jest informowanie ofiar na bieżąco o postępach sprawy. Informowanie ofiar i świadków o terminach rozpraw sądowych oraz innych ważnych postępach sprawy należy do zadań specjalnych oddziałów pomocy świadkom (ang. Witness Care Units). Oddziały takie funkcjonują w każdym okręgu CPS i pieczę nad nimi sprawują wspólnie prokuratura i policja. Świadkowi przypisany zostaje jeden funkcjonariusz, którego zadaniem jest służyć wsparciem odpowiadającym potrzebom świadka, tak aby ten mógł jak najlepiej złożyć swe zeznanie. Charakter takiego wsparcia opiera się na uprzedniej ocenie potrzeb świadka, dzięki której funkcjonariusz powinien rozpoznać, jakiej specjalistycznej pomocy świadek potrzebuje.

Funkcjonariusze pomocy świadkom wspierają ofiary na każdym etapie postępowania sądowego, od wniesienia aktu oskarżenia do ostatniej rozprawy.

Kodeks postępowania w stosunku do ofiar przestępstw

Kodeks ten określa zobowiązania prokuratorów wobec ofiar przestępstw. Jednym ze zobowiązań jest poinformowanie ofiary jeżeli zdaniem prokuratora materiały dowodowe nie są wystarczające, aby skierować akt oskarżenia (wraz z przedstawieniem pełnego raportu na temat materiałów dowodowych przygotowanego przez policję), lub jeżeli prokurator zdecyduje się wycofać oskarżenie bądź zasadniczo zmienić postawione zarzuty. W takich okolicznościach prokurator wyjaśni ofierze przyczynę podjęcia przez niego takiej decyzji. Zwykle ofiara bezpośrednio informowana jest o tym listownie. Czasami decyzje w sprawach sądowych zapadają tak szybko, że prokurator może nie być w stanie wyjaśnić sytuację poszkodowanemu przed zamknięciem sprawy. Mimo to ofiara uzyska wyjaśnienia, nawet jeżeli sprawa już została zamknięta. Ofiary, które narażone są na niebezpieczeństwo lub zastraszanie są informowane w ciągu jednego dnia roboczego, natomiast inne w ciągu pięciu dni roboczych.

W sprawach dotyczących przestępstwa na tle rasowym lub religijnym prokurator, który podjął decyzję o wycofaniu oskarżenia bądź zasadniczej zmianie postawionych zarzutów proponuje spotkanie z ofiarą, aby osobiście wyjaśnić jej powody swojej decyzji.

W przypadkach gdy prokurator podjął decyzję o nie wnoszeniu aktu oskarżenia podczas indywidualnej rozmowy z funkcjonariuszem policji (tj. bez wyczerpującego raportu na temat materiałów dowodowych), ofiara zostaje poinformowana o tej decyzji przez funkcjonariusza policji. Egzemplarz Kodeksu postępowania w stosunku do ofiar przestępstw można uzyskać w oddziale Prokuratury Koronnej w Londynie, CPS Communication Division przy Rose Court, 2 Southwark Bridge, London SE1 9HF lub pobrać z naszej strony internetowej:

http://www.cps.gov.uk/victims_witnesses/victims_code.pdf

13 Monitorowanie przestępstw na tle rasowym i religijnym

Protokołowaniu podlegają wszelkie decyzje dotyczące zaniechania lub wniesienia aktu oskarżenia w sprawie uznanej za incydent na tle rasowym lub religijnym oraz końcowy wynik spraw, które zostały zaskarżone przez prokuraturę. Ponadto sprawy o podłożu religijnym zgłaszane są osobiście głównemu doradcy prawnemu prokuratora naczelnego (ang. Director's Principal Legal Advisor) po to, aby mógł on wyrazić swoją opinię na temat decyzji dotyczącej aktu oskarżenia.

Prokuratura opublikowała także raport roczny na temat przestępstw o podłożu rasowym lub religijnym, w którym zawarto informacje dotyczące zarówno statystyk regionalnych, jak i statystyki ogólnokrajowej od 1999 r. Raport roczny na temat stworzonego przez prokuraturę programu monitorowania incydentów na tle rasowym i religijnym (ang. Racist and Religious Incident Monitoring Scheme, RIMS) jest dokumentem publicznym, którego egzemplarze można uzyskać w siedzibie prokuratury, oddziale Communication Division lub pobrać z naszej strony internetowej.

W raporcie przedstawiono informacje na temat liczby spraw przekazanych prokuraturze przez policję, naszych decyzji dotyczących wniesienia lub zaniechania aktu oskarżenia, zarzutów postawionych w akcie oskarżenia lub uchylonych, wyniku postępowania przed sądem pokoju, sądem dla nieletnich bądź Sądem Koronnym w odniesieniu do postawionych zarzutów oraz nałożonego wymiaru kary.

Na przełomie 2006 i 2007 roku prokuratura wprowadziła program monitorowania przestępstw popełnianych z pobudek nienawiści (ang. Hate Crimes Monitoring Project). Program ma usprawnić elektroniczne rejestrowanie przestępstw o takim charakterze i umożliwić informowanie opinii publicznej o danych dotyczących takich przestępstw w pojedynczym raporcie rocznym. W związku z tym począwszy od lat 2008-2009 prokuratura będzie publikowała raport roczny na temat przestępstw popełnianych z pobudek nienawiści. Raport zawierać będzie ocenę danych na temat przestępstw na tle rasowym i religijnym (z uwzględnieniem oceny danych odnośnie innych przestępstw popełnianych z pobudek nienawiści). Raport roczny na temat przestępstw popełnianych z pobudek nienawiści zastąpi publikowany do tej pory raport roczny RIMS.

Aby uzyskać opinie o dodatkowych danych, które CPS powinna zbierać, prokuratura skonsultowała się z szeregiem pracowników społecznych zarówno z własnego grona, jak i z zewnątrz. W wyniku tej konsultacji zidentyfikowano następujące kwestie priorytetowe, które uwzględniane będą od kwietnia 2007 r.:

- protokołowanie wyznań religijnych lub wierzeń wszystkich oskarżonych i wszystkich ofiar (prokuratura otrzymała już zgodę Zrzeszenia Komendantów

Policji, ang. Association of Chief Police Officers, na dokonanie zmian w formularzach monitorowania, z których korzystają funkcjonariusze policji);

- osobne protokołowanie przestępstw na tle rasowym i przestępstw na tle religijnym;
- protokołowanie liczby spraw, w przypadku których aspekt rasowy lub religijny nie został uwzględniony w akcie oskarżenia; oraz
- protokołowanie spraw, w których ze względu na rasowe lub religijne podłoże przestępstwa nałożono surowszy wymiar kary.

Kodeks postępowania w stosunku do ofiar przestępstw nakłada na prokuratorów CPS nowe powinności i obowiązki. Dzięki monitorowaniu przestępstw na tle rasowym lub religijnym oraz następstw spraw prowadzonych w odniesieniu do osób czarnoskórych oraz ofiar i świadków należących do mniejszości etnicznych możemy zagwarantować, że wywiązujemy się z naszych powinności i że wszystkim ofiarom przestępstw zapewniamy jak najlepszą obsługę.

Obecnie jesteśmy na etapie przygotowywania komisji nadzoru przestępstw popełnionych z pobudek nienawiści (ang. Hate Crime Scrutiny Panels). Będą one działać we wszystkich okręgach CPS, a ich zadaniem będzie ocena efektywności i jakości działań prokuratury w odniesieniu do tego typu przestępstw.

14 Zaangażowanie społeczności lokalnej

Zdajemy sobie sprawę, jak ważna jest współpraca ze społecznościami lokalnymi w celu zbudowania dobrych relacji ze wspólnotami mniejszości etnicznych i organizacjami. Opublikowanie niniejszych wytycznych na temat strategii i procedur CPS postrzegamy jako istotny krok ku osiągnięciu tego celu. W trakcie przygotowywania tego dokumentu przeprowadziliśmy wiele konsultacji, a po publikacji poddamy go dodatkowej ocenie. Zobowiązujemy się, że opisane w nim strategie znajdą odzwierciedlenie w praktyce, a tym samym mamy nadzieję zdobyć zaufanie społeczności lokalnych w naszą pracę i podejmowane przez nas decyzje.

Już teraz pracujemy nad tym, aby z pomocą grup i działających w pojedynkę reprezentantów wzmocnić nasze relacje ze społecznością czarnoskórą oraz wspólnotami mniejszości etnicznych i wyznaniowych. W ten sposób łatwiej będzie nam wyjaśnić naszą strategię i procedury oraz rolę, jaką odgrywamy w systemie wymiaru sprawiedliwości. Na wszystkie pytania dotyczące Urzędu Prokuratury Koronnej i kryminalnej gałęzi wymiaru sprawiedliwości odpowiadamy szczerze i bez wzbudzania fałszywych oczekiwań co do zakresu oferowanej przez nas pomocy.

15 Skargi

Każda osoba, która chce wnieść skargę dotyczącą niewłaściwego potraktowania jej przez pracownika Urzędu Prokuratury Koronnej, albo która straciła zaufanie do systemu sądownictwa karnego lecz nie wie, kto ponosi za to odpowiedzialność, może wystosować list do prokuratora naczelnego okręgu CPS odpowiedniego dla swojego miejsca zamieszkania. Prokuratura Koronna dysponuje specjalnymi procedurami rozpatrywania skarg, a ulotkę opisującą kolej postępowania można uzyskać w lokalnym oddziale CPS.

Punkty kontaktowe Urzędu Prokuratury Koronnej wymieniono na ostatniej stronie niniejszej broszury.

16 Podsumowanie

Urząd Prokuratury Koronnej dąży do zmniejszenia liczby przestępstw na tle rasowym i religijnym poprzez stawianie winnych przed sądem. Jednak do realizacji tego zadania w sposób należyty potrzebuje wsparcia. Chcielibyśmy, aby członkowie społeczności czarnoskórej oraz mniejszości etnicznych i religijnych mieli do nas zaufanie. Z tego względu mamy nadzieję, że niniejsza deklaracja polityki CPS oraz towarzyszące jej wytyczne pomogą członkom społeczeństwa lepiej zrozumieć, co należy do zakresu naszych działań, dlaczego wykonujemy je w taki a nie inny sposób, oraz z jakimi ograniczeniami musimy się liczyć.

Deklarację tę zamierzamy na bieżąco uaktualniać, tak aby odzwierciedlała ona obowiązujące przepisy prawne oraz niepokoje społeczeństwa. Dlatego też otwarci jesteśmy na wszelkie spostrzeżenia i uwagi, które mogą nam pomóc w osiągnięciu zamierzonego celu.

Aneks A

Podstawy prawne ścigania przestępstw na tle rasowym i religijnym

1. Przestępstwa na tle rasowym lub religijnym – Ustawa o przestępczości i zamieszkach z 1998 r. (ang. Crime and Disorder Act), z poprawkami wniesionymi przez Ustawę o zwalczaniu terroryzmu, przestępczości i bezpieczeństwie z 2001 r. (Anti-terrorism, Crime and Security Act)

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary – zastrzony	Maksymalny wymiar kary - podstawowy	Uwagi
Zranienie dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§29(1)(a) CDA)	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sąd Koronny – 5 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	
Faktyczne uszkodzenie ciała dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§29(1)(b) CDA)	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sąd Koronny – 5 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	
Zwykła napaść dokonana z pobudek rasowych/religijnych (§29(1)(c) CDA)	Sąd Koronny – 2 lata pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sądy pokoju – 6 miesięcy pozbawienia wolności	W formie podstawowej podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju.
Szkoda dokonana z pobudek rasowych/religijnych (§30(1)(c) CDA)	Sąd Koronny – 14 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sąd Koronny – 10 lat pozbawienia wolności Sąd pokoju – 3 miesiące	Jeżeli wartość szkody wynosi mniej niż 5 tys. funtów, wykroczenie podstawowe podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju.

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary – zastrzony	Maksymalny wymiar kary - podstawowy	Uwagi
Straszenie/prowokacja użycia przemocy dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§31(1)(a) CDA)	Sąd Koronny – 2 lata pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sądy pokoju – 6 miesięcy pozbawienia wolności	W formie podstawowej podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju.
Umyślne prześladowanie/wzbudzenie trwogi/poczucia niebezpieczeństwa dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§31(1)(b) CDA)	Sąd Koronny – 2 lata pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sądy pokoju – 6 miesięcy pozbawienia wolności	W formie podstawowej podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju.
Prześladowanie/wzbudzenie trwogi/poczucia niebezpieczeństwa dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§31(1)(c) CDA)	Sądy pokoju – grzywna maksymalnie do poziomu 4	Sądy pokoju – grzywna maksymalnie do poziomu 4	Zarówno w formie podstawowej, jak i zastrzonej podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju. Zarzuty postawić należy zarówno w odniesieniu do wykroczenia podstawowego, jak i zastrzonego.
Prześladowanie/nachodzenie bez użycia przemocy dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§32(1)(a) CDA)	Sąd Koronny – 2 lata pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy .	Sądy pokoju – 6 miesięcy pozbawienia wolności	W formie podstawowej podlega zaskarżeniu jedynie przed sądami pokoju. Sąd może nałożyć ograniczenie na wyrok skazujący w odniesieniu do wykroczenia podstawowego lub zastrzonego.
Prześladowanie/nachodzenie z groźbą użycia przemocy dokonane z pobudek rasowych/religijnych (§32(1)(b) CDA)	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sąd Koronny – 5 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Sąd może nałożyć ograniczenie na wyrok skazujący w odniesieniu do wykroczenia podstawowego lub zastrzonego

2. Podburzanie do nienawiści rasowej – paragrafy 17-29 Ustawy o porządku publicznym z 1986 r. (Public Order Act 1986)

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary	Uwagi
§18 – zachowywanie się bądź wypowiedzianie się w sposób zastraszający/obelżywy/obraźliwy lub rozwieszanie haseł, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§19 – publikowanie/rozprowadzanie materiałów o charakterze zastraszającym/obelżywym/obraźliwym, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§20 – wystawianie sztuk zawierających sceny bądź wypowiedzi o charakterze zastraszającym/obelżywym/obraźliwym, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§21 – rozprowadzanie/prezentowanie/odtworzenie nagrań wizualnych lub dźwiękowych o charakterze zastraszającym/obelżywym/obraźliwym, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary	Uwagi
§22 – transmitowanie lub uwzględnianie w kanałach telewizji kablowej programów o charakterze zastraszającym/obelżywym/obraźliwym, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§23 – posiadanie/rozwieszanie/publikowanie materiałów podlegających do waśni rasowych, które mają lub mogą wzbudzić uczucie nienawiści na tle rasowym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.

3. Podżeganie do nienawiści religijnej – paragrafy 29B – 19G Ustawy o porządku publicznym z 1986 r. (Public Order Act 1986)

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary	Uwagi
§29B – zachowanie lub wypowiedzi/rozwiązanie haseł mających na celu wzbudzenie uczucia nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§29C – publikowanie lub rozprowadzanie materiałów pisemnych mających na celu wzbudzenie uczucia nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§29D – wystąpienia w miejscach publicznych lub wystawianie sztuk mających na celu wzbudzenie uczucia nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§29E – rozprowadzanie/pokazywanie/odtworzenie nagrań mających na celu wzbudzenie uczucia nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§29F – transmitowanie/uwzględnianie w kanałach telewizyjnych programów mających na celu wzbudzenie uczuć nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.
§29G – posiadanie materiałów podżegających do waśni na tle religijnym mających na celu wzbudzenie uczuć nienawiści na tle religijnym	Sąd Koronny – 7 lat pozbawienia wolności Sądy pokoju – 6 miesięcy	Akt oskarżenia można wnieść jedynie za zgodą Prokuratora Generalnego. Akt taki przekazywany jest do działu CPS ds. walki z terroryzmem, w ręce wyspecjalizowanego w tej dziedzinie prokuratora.

4. Wykroczenia na meczach piłki nożnej - §3 Ustawa o bezpieczeństwie na meczach piłki nożnej (ang. Football Offences Act 1991) z poprawkami wniesionymi z §9 Ustawy o pilce nożnej (przestępstwa i zamieszki) z 1999 r. (ang. Football (Offences and Disorder Act 1999))

Wykroczenie	Maksymalny wymiar kary	Uwagi
Aktywne lub pasywne uczestniczenie skandowaniu haseł o charakterze nieprzyzwoitym/rasistowskim na meczach ligowych	Kara grzywny do poziomu 3	Dodatkowo do wymierzonej kary sąd może zakazać oskarżonemu wstępu na mecze piłki nożnej. Za złamanie zakazu grozi 6 miesięcy pozbawienia wolności. Nie odnosi się do skandowania haseł o tematyce religijnej. Należy zauważyć, że bardziej właściwe może być postawienie innych zarzutów (np. wykroczenie lub napaść z zakłóceniem porządku publicznego z pobudek rasowych/religijnych)

Aneks B

Rola policji, Prokuratury Koronnej i służby sądowej

Policja	Prokuratura Koronna	Sądy
Spisuje protokół	Doradza policji w sprawie materiałów dowodowych przed postawieniem zarzutów	Sąd dla nieletnich sądzi sprawy, w których oskarżonymi są osoby do 17 roku życia
Spisuje zeznania ofiary i świadka	Recenzuje akta	Sądy pokoju zajmują się większością spraw karnych i podejmują wstępną decyzję o zwolnieniu za kaucją w odniesieniu do wszystkich spraw.
Ściga przestępców	Podejmuje decyzję o tym, czy wnieść akt oskarżenia, i jakie zarzuty postawić.	
Zbiera dowody		
Sporządza akta sprawy		
Zachęca poszkodowanego do złożenia osobistego zeznania ofiary	Ocenia materiały dowodowe	Sąd Koronny zajmuje się przestępstwami najwyższej wagi np. morderstwami, gwałtami, itp. i niektórymi mniej poważnymi przestępstwami, gdy oskarżony domaga się rozpatrzenia sprawy przez ławę przysięgłych. Zajmuje się także apelacjami i odwołaniami od wyroków wydanych przez sądy pokoju
Zatrzymuje oskarżonego	Sugeruje policji, jakie materiały dowodowe należy uzupełnić	
Przekazuje sprawy prokuraturze, aby podjęła decyzję o stawianych zarzutach (w przypadku wszystkich spraw poza drobniejszymi przestępstwami)	W razie zmiany okoliczności decyduje, czy należy zmienić lub wycofać zarzuty	
Przesyła akta sprawy do prokuratury	Przygotowuje sprawę do rozprawy sądowej	
Oferuje ofierze możliwość uzyskania wsparcia od organizacji pomocy ofiarom (Victim Support)	Przedstawia sprawę w sądzie pokoju lub Sądzie Koronnym	
Informuje ofiarę o postępach w sprawie		

Victim Support, Witness Service i inne organizacje oferujące specjalistyczną pomoc

Aneks C

Zwolnienia za kaucją

Sąd może postanowić o zatrzymaniu oskarżonego w areszcie bądź wyrazić zgodę na warunkowe lub bezwarunkowe zwolnienie za kaucją. Przed pierwszą rozprawą sądową decyzję o tymczasowym aresztowaniu lub warunkowym albo bezwarunkowym zwolnieniu za kaucją może podjąć policja. Kompetencje policji w tym względzie są jednak bardziej ograniczone niż kompetencje sądów.

Warunkowe zwolnienie za kaucją może jedynie dotyczyć zagwarantowania, że oskarżony stawi się na następnym terminie rozprawy, nie popełni w międzyczasie żadnych innych przestępstw oraz nie będzie nachodził świadków lub utrudniał działania wymiaru sprawiedliwości.

Przykłady warunkowych zwolnień za kaucją przyznawanych przez sądy

Sąd ma prawo nałożyć wszelkie warunki, które wydają mu się odpowiednie w odniesieniu do okoliczności danej sprawy. Oto niektóre z warunkowych zwolnień za kaucją najczęściej przyznawanych przez sądy:

- *Zakaz kontaktowania się, zarówno bezpośrednio jak i pośrednio, ze wskazaną osobą lub osobami.*

Oznacza to zakaz wszelkiego rodzaju kontaktu włącznie z telefonicznym, wysyłaniem wiadomości faksem, drogą e-mailową, listowną, SMS-em, czy też kontakt za pośrednictwem osoby trzeciej, tzn. oskarżony nie może poprosić osoby z rodziny o nawiązanie kontaktu w jego imieniu.

- *Zakaz wstępu na określony teren.*

Zazwyczaj chodzi tu o konkretny adres, lecz zakaz taki może również dotyczyć ulicy, miasta, okolicy lub nawet całego hrabstwa. Czasami sąd określa, że oskarżony ma zakaz zbliżania się do danego miejsca na pewną odległość np. na pół mili od miejsca zamieszkania ofiary.

- *Nakaz przebywania pod określonym adresem.*

Oznacza to, że oskarżony musi codziennie nocować pod tym adresem.

- *Nakaz spotkania z funkcjonariuszem policji podczas przebywania pod podanym adresem.*

Potocznie określany jako „spotkanie na progu” (ang. „doorstep condition”). Dzięki temu policja ma możliwość sprawdzenia, czy dana osoba faktycznie przebywa pod adresem wskazanym przez sąd w zwolnieniu warunkowym lub czy stosuje się do warunku godziny policyjnej.

- *Nakaz stawienia się na komisariat policji w określonym dniu i o określonym czasie.*

Na przykład codziennie w dni robocze o 8:30.

- *Nakaz przestrzegania godziny policyjnej w określonych godzinach.*

Oznacza to przebywanie w domu np. w godzinach od 21:00 do 8:00.

- *Nakaz wpłacenia kaucji pieniężnej.*

Jeżeli sąd podejrzewa, że oskarżony może nie stawić się na kolejną rozprawę, może nakazać oskarżonemu wpłacenie jako poręczenia pewnej sumy pieniędzy. Jeżeli oskarżony nie stawi się na kolejną rozprawę, kwota ta przepada.

- *Nakaz znalezienia poręczyciela.*

Znajomy oskarżonego lub członek rodziny musi zagwarantować, że oskarżony przybędzie na rozprawę sądową, w przeciwnym razie znajomy ten lub członek z rodziny straci określoną sumę pieniędzy.

Czasami ze względów praktycznych stosowane są odstępstwa od nałożonego warunku. Na przykład:

- Oskarżony ma zakaz wstępu na teren pewnego miejsca poza:
 - przybyciem na rozprawę sądową;
 - przybyciem na wcześniej uzgodnione spotkanie z prawnikiem;
 - odbiorem należących do niego rzeczy w określonym czasie i w towarzystwie funkcjonariusza policji;
 - spotkaniem z dziećmi, pod nadzorem i w określonym czasie.

Naruszenie warunków zwolnienia za kaucją

Jeżeli oskarżony złamie warunki zwolnienia warunkowego, może zostać zatrzymany przez policję; na polecenie sądu może zostać tymczasowo aresztowany.

Czasami oskarżony może poprosić sąd o wycofanie lub złagodzenie warunków nałożonych na zwolnienie za kaucją. W takiej sytuacji zarówno policja, jak i sąd muszą być przekonani, że istnieje ku temu istotny powód. Ponadto rozważą oni powody, dla których warunki te w ogóle zostały nałożone i skonfrontują je z uzasadnieniem prośby oskarżonego o wycofanie lub złagodzenie tych warunków.

Oskarżony jest zobowiązany do przestrzegania wszelkich nałożonych przez policję lub sąd warunków do czasu zwolnienia z tych warunków przez policję lub sąd.

Przydatne informacje i dane kontaktowe dla osób będących ofiarami przestępstw na tle rasowym i religijnym

Organizacje pomocy ogólnej

Newham Monitoring Project (NMP)

Program NMP działa od 1980 r., oferując całodobową pomoc dla ofiar prześladowań rasowych we wschodnim Londynie.

Newham Monitoring Project
The Harold Road Centre
170 Harold Road
Forest Gate
London E13 0SE

Tel.: 020 8470 8333
Faks: 020 8470 8353
www.nmp.org.uk

Equality and Human Rights Commission - Komisja ds. równości i praw człowieka

Dnia 1 października 2007 r. trzy komisje zajmujące się kwestiami równości zostały połączone w Komisję ds. równości i praw człowieka. Były to:

- Commission for Racial Equality (CRE) – Komisja ds. równości rasowej
- Disability Rights Commission (DRC) – Komisja ds. równości osób niepełnosprawnych
- Equal Opportunities Commission (EOC) – Komisja ds. równości szans

Strony internetowe powyższych komisji zostały włączone do strony internetowej Komisji ds. równości i praw człowieka:

www.equalityhumanrights.com

Siedziba główna Equality and Human Rights Commission – Anglia

3 More London
Riverside
Tooley Street
London SE1 2RG

Centrala: 0845 604 6610
Telefon tekstowy: 0845 604 6620

Walia – Cardiff

Centrala: 0292 0663710
Główny telefon pomocy i wsparcia: 0845 604 8810
Telefon tekstowy i porady dwujęzyczne: 0845 604 8820

Szkocja

Centrala: 0845 604 6610

Telefon tekstowy: 0845 604 5520

Federation of Black Housing Organisations (FBHO) – Zrzeszenie spółdzielni mieszkaniowych społeczności czarnoskórej

FBHO jest organizacją patronacką dla sektora mieszkaniowego społeczności czarnoskórej. Zadaniem FBHO jest przeciwdziałanie przejawom rasizmu w sektorze mieszkaniowym. Zajmuje się ona udzielaniem informacji, rad i wsparcia, a także zapewnia usługi badawcze i szkoleniowe. Ponadto reprezentuje interesy swoich członków przed władzami ds. mieszkalnictwa, rządem i innymi władzami sprawującymi pieczę nad rynkiem nieruchomości.

1 King Edwards Road
2nd floor
London E9 7SF

Tel.: 020 8533 7053

www.fbho.org.uk

IMKAAN

IMKAAN jest ogólnokrajową organizacją badawczą, szkoleniową i doradztwa prawnego. Jej zadaniem jest w szczególności zapewnienie wsparcia i porad prawnych uchodźcom, wspierania kobiet uchodźców pochodzących ze społeczności czarnoskórej lub innych mniejszości etnicznych oraz dzieci będących ofiarami przemocy.

Do zadań IMKAAN należy:

- zapewnianie uchodźcom BMER możliwości szkoleniowych i pomocy w rozwoju kompetencji;
- udział w kształtowaniu polityki kształcenia ogólnego, polityce planowania oraz procesach konsultacyjnych;
- przeprowadzanie badań wśród społeczności lokalnych
- organizowanie zgrupowań szkoleniowych dla radców prawnych w ramach kształcenia ustawicznego (CPD)

IMKAAN,

Tindlemanor, 4th floor
52-54 Featherstone Street
London EC1Y 8RT

Tel.: 020 7250 3933

Irish Traveller Movement w Wielkiej Brytanii – Ruch na rzecz irlandzkich ludów wędrownych

Ruch na rzecz irlandzkich ludów wędrownych ITP jest inicjatywą drugiego szczebla oraz organizacją „opiniotwórczą”, której celem jest poprawienie integracji społecznej irlandzkich ludów wędrownych oraz przeciwdziałanie dyskryminacji.

The Resource Centre
356 Holloway Road N7 6PA

Tel.: 020 7607 2002
E-mail: info@irishtraveller.org.uk
www.irishtraveller.org.uk

National Assembly Against Racism - Krajowa rada ds. walki z rasizmem

Jest to prowadzone przez społeczność czarnoskórą zrzeszenie organizacji zajmujących się kwestiami polityki dotyczącej azylu i imigracji, przemocy na tle rasowym, zgonów w aresztach, walczącymi z rasizmem instytucjonalnym, islamofobią oraz pracującymi w imię idei wielokulturowości.

28 Commercial Street
London E1 6LS

Tel.: 020 7247 9907
www.naar.org.uk
info@naar.org.uk

The Monitoring Group – Grupa monitorująca prześladowania rasowe

Zapewnia wsparcie prawne, moralne i praktyczne dla osób będących ofiarami prześladowań rasowych.

28 Museum Street
London WC1A 1LH

Tel.: 020 7636 6000
Bezpłatny telefon pomocy: 0800 374 618
www.monitoring-group.co.uk
admin@monitoring-group.co.uk

Min Quan

Min Quan jest oddziałem The Monitoring Group zajmującym się wspieraniem, zapewnianiem możliwości kształcenia i rozwoju społeczności chińskiej w Wielkiej Brytanii. Min Quan utworzono przede wszystkim po to, aby:

- zapewnić wsparcie prawne, moralne i praktyczne członkom społeczności chińskiej będącym ofiarami prześladowań rasowych, przemocy domowej lub problemów z ustawodawstwem;
- monitorować reakcje władz i instytucji w odpowiedzi na powyższe kwestie;
- zapewnić informacje i szkolenia na temat tych kwestii;
- wspierać i blisko współpracować z innymi organizacjami w celu obudzenia świadomości społecznej odnośnie tych kwestii;

ANEKS C

- zwiększyć zaufanie społeczności chińskiej w administrację publiczną i rynek pracy oraz poprawić integrację tej społeczności.

Siedziba główna
Min Quan
28 Museum Street
London WC1A 1LH

Tel.: 020 7636 6000
Faks: 020 7631 1193

Min Quan Manchester
1St Floor
61 Mosley Street
Manchester M2 3HZ

Tel.: 0161 247 7982
Faks: 0161 228 3096

The Monitoring Group
Min Quan Southampton
135 St. Mary Street
Southampton SO14 1NX

Tel.: 023 8071 0138
Faks: 023 8033 0760

Southall Black Sisters

Organizacja ta zajmuje się udzielaniem informacji i porad, doradztwem prawnym, pomocą praktyczną, psychologiczną i wspieraniem kobiet i dzieci będących ofiarami przemocy domowej i przemocy seksualnej (włącznie z przymusowymi małżeństwami i przestępstwami w obronie honoru). Takie kompleksowe podejście ma na celu pomóc ofiarom w odcięciu się od środowiska przemocy i wykorzystywania oraz rozwiązaniu problemów z nim związanych. Na porady, wsparcie emocjonalne i pomoc mogą tu liczyć kobiety czarnoskóre i kobiety pochodzenia azjatyckiego.

Southall Black Sisters
21 Avenue Road
Southall
Middlesex UB1 3BL

Tel.: 020 8571 9595
www.southallblacksisters.org.uk
southallblacksisters@btconnect.com

Victim Support – Pomoc ofiarom przestępstw

Organizacja Victim Support jest krajową instytucją charytatywną pomagającą ofiarom przestępstw. Ochotnicy tej organizacji służą bezpłatnym i w pełni poufnym wsparciem ofiarom przestępstw bez względu na to, czy ofiary zgłoszą przestępstwo

na policję. Victim Support prowadzi również pomoc dla świadków, tzw. Witness Service oraz infolinię pomocy, tzw. Support Line. Pracownicy Witness Service pomagają świadkom, ofiarom i ich rodzinom przed rozprawą sądową, w jej trakcie, jak i po jej zakończeniu. Specjalnie wyszkoleni ochotnicy udzielają emocjonalnego wsparcia i informacji na temat przebiegu rozprawy, organizują wizytę w sądzie oraz spokojne miejsce, gdzie świadek może przebywać przed samą rozprawą i w jej trakcie.

Infolinia pomocy udziela praktycznych wskazówek i wsparcia emocjonalnego w pełni poufnie i z zachowaniem anonimowości. 0845 30 30 900.

www.victimsupport.org.uk

Organizacje religijne

Community Security Trust

Rejestruje i prowadzi śledztwa w sprawach przeciwko członkom społeczności żydowskiej. Kieruje do poradni psychologicznych dla osób pochodzenia żydowskiego, jeżeli jest to stosowne i za zgodą ofiary.

Wydział zgłoszeń: 020 8457 9964 oraz 020 8457 9999, strona internetowa:
www.thecest.org.uk/incidents

Forum Against Islamophobia and Racism (FAIR) – Stowarzyszenie ds. walki z islamofobią i rasizmem

FAIRE jest niezależną organizacją charytatywną utworzoną w celu zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat islamofobii oraz zwalczania związanych z nimi uprzedzeń i zachowań.

PO Box 784
Richmond
Surrey TW9 2WH

Aby zgłosić incydent dyskryminacji o podłożu islamofobii należy skontaktować się z FAIR pod numerem telefonu:

020 8940 0100
www.fairuk.org
fair@fairuk.org

Jewish Women's Aid – Pomoc kobietom pochodzenia żydowskiego

Infolinia, której pracownicy oferują pomoc i wsparcie oraz udzielają informacji na temat poradni dla kobiet pochodzenia żydowskiego, które są ofiarami przemocy domowej.

Infolinia: 0800 591 203
Siedziba główna: 020 8445 8060
www.jwa.org.uk
info@jwa.org.uk

Organizacje pomocy azylantom i uchodźcom

Joint Council for the Welfare of Immigrants (JCWI)

JCWI jest niezależną, ochotniczą organizacją krajową działającą w imię sprawiedliwości i walki z rasizmem w prawie i polityce imigracyjnej, narodowej i dotyczącej azylantów. JCWI udziela bezpłatnych porad, opieki społecznej, oferuje kursy szkoleniowe i wydaje różne publikacje.

115 Old Street
London EC1V 9RT

020 7251 8708
www.jcwi.org.uk

Refugee Action – Pomoc uchodźcom

Refugee Action jest krajową, niezależną organizacją charytatywną, która pomaga uchodźcom zbudować nowe życie w Wielkiej Brytanii. Pracownicy placówki udzielają praktycznych porad i pomocy nowo przybyłym azylantom oraz, poprzez pracę społeczną, zapewniają im długookresowe wsparcie w zaadoptowaniu się.

Siedziba główna
The Old Fire Station
150 Waterloo Road
London SE1 8SB

020 7654 7700
www.refugee-action.org.uk

Refugee Council – Komisja ds. pomocy uchodźcom

Refugee Council jest instytucją ogólnokrajową pomagającą azylantom i uchodźcom.

240 – 250 Ferndale Road
Brixton
London SW8 8BB

020 7346 6700
www.refugeecouncil.org.uk
info@refugeecouncil.org.uk

Pracownicy infolinii, mający doświadczenie w sprawach azylu i imigracji, udzielają kompleksowej pomocy i informacji na temat wielu kwestii o takim charakterze zarówno osobom indywidualnym, jak i organizacjom.

Egzemplarze niniejszej ulotki można uzyskać w:

CPS Communication Division
Rose Court,
2 Southwark Bridge
London SE1 9HF

Tel.: 020 335 70913
Faks: 020 335 70936
E-mail: publicity.branch@cps.gsi.gov.uk

Publikacja wydana przez Blackburns of Bolton
Tel.: 01204 532121